

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

Nr. 46 (670)

TORONTO, Ontario 1962 — Maironio Metai — lapkričio (November) mėn. 15 d.

Kaina 10¢

The Lights
of Homeland
Lithuanian Weekly
Published by the
Lithuanian R.C. Cultural Society
of Canada.

Authorized as second class mail by
the Post Office Department, Ottawa,
and for payment of postage in cash.

SAVAITRASTIS

Leidžia
Kanados Lietuvių Katalikų
Kultūros Draugija.

941 Dundas St. W.,
Toronto 3, Ont., Canada
Telefonas 368-6813

Kultūros kongresas

PLB, JAV ir Kanados LB vadovybių suvažiavime 1961 m. pavaršį Toronte buvo sutarta, kad II kultūros kongresas turės dvi puses — demonstracinę ir studijinę. Demonstracinėje — masiniu lietuvių suvažiavimu pademonstruoti, kad išeivijos lietuviai dar gyvas, kad netik gyvas, bet ir pasiekęs didelių kultūrinių laimėjimų visose srityse, parodomose kongreso meno parodoje, literatūros vakare, plataus masto koncerte ir kituose panašaus pobūdžio rengimuose. Studijinėje pusėje gilintis į mūsų išeivijos kultūrinio gyvenimo raidą ir ateitį.

Pažvelkime, kaip sekėsi rengėjams eiti šiuo keliu?

• • •
Demonstracinėje plotmėje kongreso ruošą rodo dienotvarkėje skelbiami dideli kongresiniai kultūriniai pasirodymai: daugelį dailininkų sutraukusi meno paroda, plataus masto architektūros ir spaudos paroda, kurioje pirmą kartą S. Amerikoje bus ir mokyklinių vadovėlių bei mokslo priemonių skyrius, literatūros vakaras ir lietuviškos muzikos simfoninis koncertas. Gaila tik, kad iš anksto laiku nepaskelbta parodose ir literatūros vakare dalyvaujančių mūsų kultūrininkų pavardės. Tai patrauktų daugiau publikos. O publikos problema šiuo tarpu, atrodo, yra sunkesnė, negu tai buvo I kongrese. Jos sunkumą didina bent dvi nemalonios susiklosčiusios aplinkybės.

Pirmoji — kongreso data. Žinome, kaip ir dėl ko toji data šokinėjo nuo pradžios numatytos 1962 m. liepos 1-4 d. į tu pat metų rugsėjo pradžią, o paskui į dabartinę. Šokinėjo, šokinėjo ir nušoko į blogiausią. Atvirai sakant, dabartinė data patogi tik čikaigiams. Ketvirtadienis — kongreso atidarymo diena, — yra nedarbo diena tik JAV. Penktadienis yra darbo diena visiems. Sekmadienio programa nusitęs į vėlyvą popietę, taigi iš toliau atvažiuosieji turės grįžti naktį arba praleisti dar vieną darbo dieną — pirmadienį.

Antroji nemaloni aplinkybė yra pasireiškęs dalies visuomenės nepatirimas viename pagrindinių prelegentų. Viena grupė yra pasiskelbusi net pareiškimą, siūlantį kongresą atidėti. Turint galvoje, kad nesutarimas kilo daugiau iš asmeninio pobūdžio nuomonių skirtumo, šį faktą tenka apgailestauti. Paskutiniu momentu sustabdyti jau išbėgęsi kongreso vežimai būtų daug didesnis nuostolis, negu vienos ar kitos grupės atkritimas. Bet argi iš tikrųjų yra rimto pagrindo ir tai daliai tautiečių, kurių nuomone dėl prelegento asmens skiriasi, kongrese nedalyvauti? Ar nevertėtų visiems paklusti rezoliucijai, kurią kongreso reikalu priėmė katikivykės PLB vadovybių posėdis: „Posėdis su apgailestavimu konstatuodamas žalą, kilusią dėl asmeninių ginčų su kongreso rengimu, atsizvelgdamas į kultūros kongresų reikšmę lietuvių išeivijos gyvenime, kviečia JAV ir Kanados lietuvius šiame kongrese dalyvauti“.

• • •
Studijinėje plotmėje rengėjai taip pat atliko didelius paruošiamuosius darbus. Įtraukė į dienotvarkę du pagrindinius prelegentus ir nei 31 sekcijų paskaitininką. Tai yra visdėlio didžiulės mūsų intelektualinių pajėgų koncentracija, kuri dar padidėjo pridėjus parodose dalyvaujančius kultūrininkus. Didelis darbas nepaisant ir be trūkumų. Tokių trūkumų yra ir šiuo atveju. Gal rimčiausias prieštatas yra tas, kad kongresas nesukoncentruoja visų savo svarstymų į vieną pagrindinę temą. Gali pasikartoti I kongreso praktika, kai visi kalbėjo apie viską, priėmė daug rezoliucijų, kurios tik rezoliucijomis ir liko. Minėtasis vadovybių posėdis rezoliucijoje pabrėžė, kad „svorį reikia teikti į pagrindinį klausimą, būtent į PLB kultūros tarybos formuluoat artimiausių kultūrinio uždavinį ryškinimą“. Gera rezoliucija, bet pavėluota. Kultūros tarybos kelsimieji uždaviniai iš anksto nežinomi, o sužinojus paskutini momentą, vargu ar bebūs galimas jų rimtesnis nagrinėjimas.

Suglaudžiant pasirošimo plusus ir minusus tenka konstatuoti, kad pliusų lėkštė yra visdėlio žymiai svaresnė, todėl lieka tik paraginti kuo didžiausią tautiečių dalyvauti liko kongrese dalyvauti ir tuo būdu didingai užbaigti Maironio metus. A. R.

Kas naujo Kanadoje?

Amerikietis mokslininkas, kritikas Kanadą, atšauktas į JAV. R. Ritzmann, JAV atominės energijos įstaigų atstovas, dvejus metus dirbo Kanadoje, Chalk River. Kubos krizės pradžioje persikėlęs į JAV spaudą, kur buvo girtama Kanados laikysena, parašė: „Nors Kanada ir nesijaučia prie komunizmo, tačiau yra labai laiminga, kai viso kontinento gyvenimą pasima tik JAV. Manymas, kad Kanada yra geras JAV draugas, yra klaidingas ir mūsų užsienio politika Kanados atžvilgiu turėtų būti peržiūrima“.

• • •
Opozicinių partijų nevieningumas padeda išsilaikyti Diefenbakerio konservatorių valdžią. Praėjusią savaitę dviem atvejais, kai parlamente buvo iškeltas nepasitikėjimo klausimas, vyriausybė laimėjo labai mažą skirtumą — 13 ir 8 balsais. Vieną kartą kreditistai balsavo su liberalais, kitą kartą nauji demokratų prisidėjo prie opozicijos.

• • •
Kanada nepajėgia sukurti tarpautinėje plotmėje vaizdo, kad ji yra pramonės šalis, pareiškė „Clairtone Sound“ b-vės pirm. P. Munk. Esa Kanados satelitas skrieja apie žemę, bet apie jį pasaulis beveik nežino. Niujorko rinkoje švedams, šveicarams ir vokiečiams yra daug lengviau parduoti savo gaminius, negu kanadiečiams, nors jie yra visiškai vienodos kokybės. Užsienioose Kanada esanti žinoma tik savo dideliais plotais ir eskimais.

Kanados politika Indijos-Kinijos konflikto atveju susipainiojo ir susilaukia daug kritikos užsienyje ir krašto viduje. Komunistinei Kinijai dar vis parduodami kveičiai, kuriais maitinami Indija puola kariai. Indijai parduodami ginklai, kuriais šaudomi Kanados kveičių duona mintą kiniečiai.

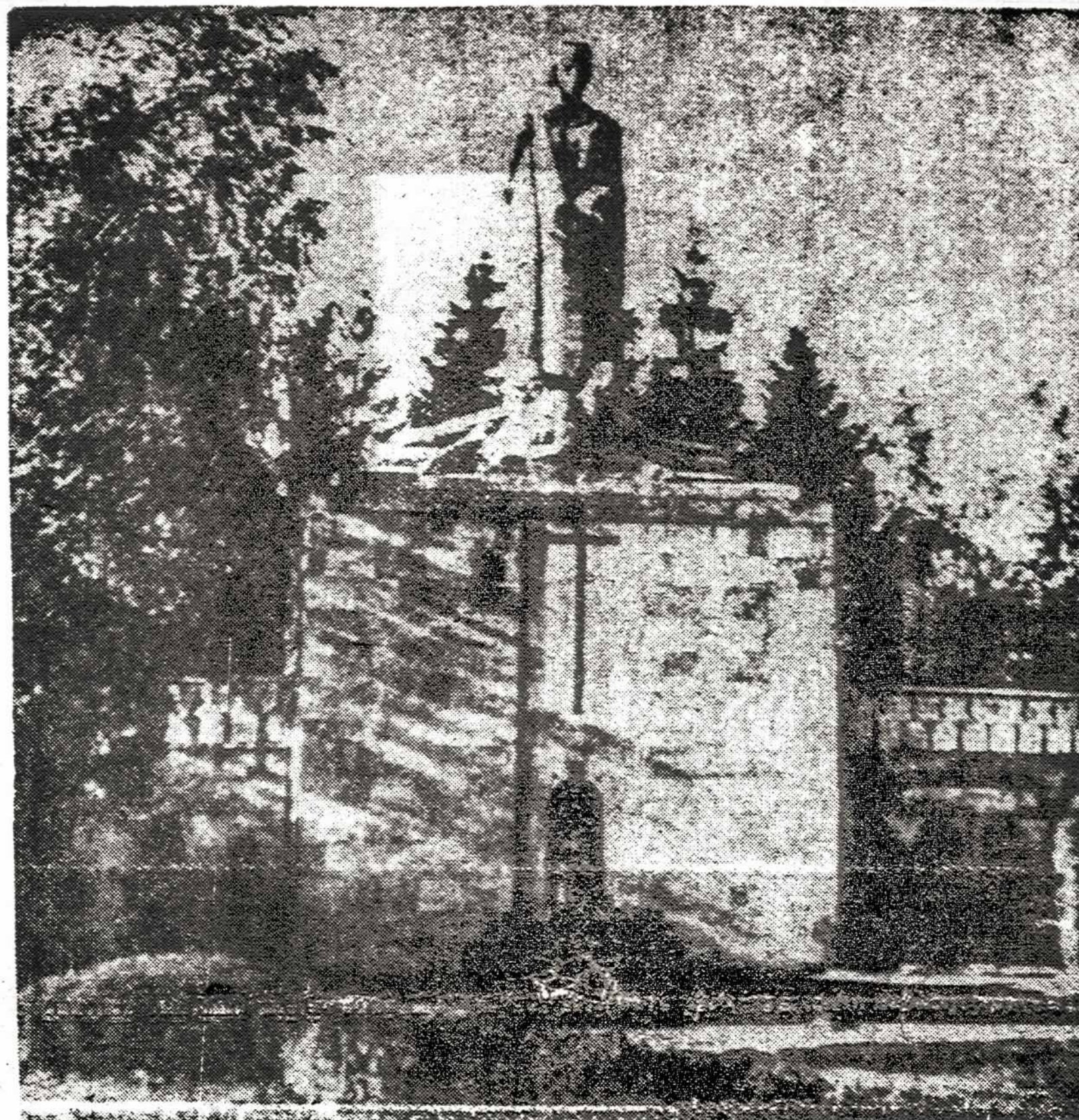
Teatras Kanadoje neturi pastatymo, nes publiką nuo scenos skiria plačiausias griovys, pareiškė žinomas Montrealio aktorius Jean Gascon. Montrealyje mažiau nei 1% gyventojų domisi teatru, o Toronte dar mažiau.

Prekyba su Kuba sumažėjo, nes Kanados verslininkai reikalauja už prekes mokėti grynais pinigais. Ikišiol įvairiomis firmomis už eksportuotus gaminius nesumokėta \$275.000, kurių nebesitiki- ma iš Kubos išreikalauti ir nuostolius padengė apdraudęs bendrovės.

Kanados pragyvenimo rodiklis vėl pakilo iki 131,5 taško. Taškai skaitomi lyginant su 1949 m. kainomis, kurių rodiklis buvo lygus 100 taškui.

Kanadiečiams, norintiems apsigyventi Izraelio, sudarytas 1/2 mil. dolerių fondas, iš kurio duodamos paskolos isikūrimui. Nežinant sudaromų lengvų sąlygų, labai mažai kanadiečių žydų yra išvykę Izraelin.

SVEICAM BRĖLUS LATVIEŠUS VALSTS NEATKARIBAS DIENĖ. VIENOTI CINISIMIES PAR TAISNIBAS UN BRIVIBAS UZVARU TAUTĀM.

Brolių Kapuose. Rygoje, kur palaidoti latvių tautos didvyriai, kovoję už šalies nepriklausomybę. Š.m. lapkričio 18 d. laisvojo pasaulio latviai mini 44-sias nepriklausomybės metines. Jų nepriklausomybė buvo paskelbta 1918 m., tačiau bolševikai latvių savanorių tebuvo išvyti 1919 m. Antra kartą jie grįžo 1940 m. Trečioji okupacija trunka jau 18 metų.

Šia proga linkime kraujo ir bendros kovos broliams latviams atnaujinti savo ryžtą ilgai kovai už šalies laisvę.

KUBA IR LIETUVA

Raudonosios spaudos raudonas melas

Kaip apie Kubos įvykius buvo informuoti Sov. Sąjungos ir sovietų okupuotos Lietuvos gyventojai? Raudonoji spauda jų akis mėgino užrišti raudono melo skraiste, suversdama kalte amerikiečiams, kad jie ruošiasi pulti nieku neenusikaltusią Kubą dėl kažkokių „puolamųjų“ ginklų. Lietuvos gyventojams tiesos teko įieškoti neatsargiuose Tasso - Eltos ir „Pravdos“ vedamųjų prasi-tarimuose.

„Plėšiko malda prieš einant plėšikauti“

Apie prez. Kennedy kalbą lietuvių sužinojo iš Tasso-Eltos komunikato „Tiesos“ puslapiuose: „Kalbėdamas vakar per televiziją, prezidentas Kenedis pareiškė, kad JAV įveda „griežtą karantiną gabenamoms tiesos teko įieškoti neatsargiuose Tasso - Eltos ir „Pravdos“ vedamųjų prasi-tarimuose.“

„Kubos malda prieš einant plėšikauti“

Apie prez. Kennedy kalbą lietuvių sužinojo iš Tasso-Eltos komunikato „Tiesos“ puslapiuose: „Kalbėdamas vakar per televiziją, prezidentas Kenedis pareiškė, kad JAV įveda „griežtą karantiną gabenamoms tiesos teko įieškoti neatsargiuose Tasso - Eltos ir „Pravdos“ vedamųjų prasi-tarimuose.“

VYT. KASTYTIS

statytos JAV centrinės žvalgybos valdybos klastotės. Po to JAV delegatas, kaip papuga, iš popieriuko perskaitė Amerikos žvalgybos sufabrikuotus „paaiškinimus“...
Tūkstantiniai mitingai
„Pravdos“ rašė vos tuo pačiu metu užgiedoję: „Visoje Tarybų šalyje vyksta daugiakūstiniai mitingai. Tarybų Sąjungos darbo žmonės protestuoja prieš bėpro-tiškus Amerikos maniakų veiksmus...“
Protesto mitingų neišvengė ir Lietuvos gyventojai. Suvarytiems ir krūva Vilniaus „Beržo“ baldų fabriko darbininkams žodį tarė fabriko direktorius A. Zabrockis: „Mes kalbame apie Kubos revoliucijos garbę ir gyvenimą ir jaučiame didelį pasididžiavimą didvyriškąja tauta. Mes visada — su Kuba, ir tenebando Jungtinės Valstijos palausti revoliucines laudies. Karo kurstytojams teks atsakyti prieš istorijos teismą, tautos pasmerks karštagalvių agresorius!...“
I Vilniaus „Elfos“ gamyklos darbininkus kreipėsi inž. A. Smilgevičius: „Mes remiame TSRS vy- (Nukelta i 6 psl.)

Informaciją apie Saugumo Tarybos posėdį suteikė Tasso korespondentas V. Bogačiovas ir V. Petrusenko: „V. Zorinas demaskavo JAV valstybės departamentą bendradarbių ištrauktus iš visokio šlamšto krūvos teigimus apie vadinamąsias „Tarybų Sąjungos steigiamas raketų bazes“ Kuboje... Apie A. Stevensoną reikalaujama Zorinui prisipažinti, kad sovietai turi raketų bazes Kuboje: „Mes esame ne Amerikos laive, priminė V. Zorinas, ir aš neatsakinsiu į jūsų provokatoriškus klausimus...“ Abu Tasso korespondentai praleido garšų Stevensoną atsakymą: „Aš galiu laukti jūsų atsakymo, kol pragaras atšals...“ V. Bogačiovas ir V. Petrusenko vėl grįžta prie amerikiečių žvalgybos tariamu klastoti: „Stivensonas tebevaidino farsą. Pagal jo komandą į Saugumo Tarybos salę buvo pri-

ISTEIGTA \$2.000 KULTŪRINĖ PREMIJA

1. Laisvojo pasaulio lietuvių kultūriniam darbui skatinti ir remti Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba, kartu su PLB kultūros taryba, skiria metinę dviejų tūkstančių dolerių premiją už literatūros, dailės ir muzikos kūrinius bei liuanistikos mokslo darbus. Pirmoji premija bus skiriama už 1963 metus.

2. Premijos gali būti skiriamos už spausdintus ir rankraštinius darbus. Nespausdintų darbų rankraščiai turi būti atsiųsti PLB kultūros tarybos pirmininkui ligi gruodžio 31 d. Premijuotinas dailės kūrinyse parenkamas tu metų apžvalginėje lietuvių dailininkų parodoje.

3. PLB kultūros taryba sudaro specialistų komisijas premijuotiniams darbams atrinkti ir jury komisiją dailės kūriniams apžvalginėje parodoje įvertinti. Komisijų nariais gali būti ir PLB kultūros tarybos nariai. Komisijos pачios išsirenka pirmininkus.

4. Komisijoms atrinkus atskirų sričių premijuotinus darbus, PLB kultūros taryba, posėdyje dalyvaujant sprendžiamuoju balsu ir komisijų pirmininkams ar juos

pavaduojantiems komisijų nariams, nutaria, kurios srities darbui skiriama tų metų PLB premija.

5. Premija gali būti skiriama už literatūros ir muzikos kūrinius ar liuanistikos mokslo darbą, spausdintą po paskutiniosios PLB kultūrinės premijos, skirtos atitinkamos srities darbui. Rankraščiai gali būti premijuoti, jei dar nebuvo svarstyti komisijų, skiriančių paskutinįją PLB kultūros premiją už atitinkamos srities darbą.

6. Meinė PLB premija gali ir sekančiais metais atitekti tos pačios srities darbui.

7. Komisijose, taip pat ir galutiname PLB kultūros tarybos posėdyje, kuriame skiriama PLB kultūrinė premija, negali dalyvauti asmenys, kurių darbai svarstomi premijai gauti.

8. Jei taikant šias PLB kultūrinės premijos taisykles iškiltų kokių neaiškumų, juos sprendžia PLB kultūros taryba.

PLB valdyba
PLB kultūros taryba
Toronto. 1962—Maironio—m., lapkričio 10 d.

Vel sustabdyta radijo programa

Kanados CBC radijas Windsor turi populiarią programą „Traditional Echoes“, per kurią transliuojama ir lietuviškų dalykų, ypač Vasario 16 progomis. Pernai programa buvo išimta iš CBC tinklo, bet kai pasipylė laiškai radijo vadovybei, ji buvo grąžinta.

Siomis dienomis patirta, kad „Traditional Echoes“ programa vėl sustabdyta. Kanados L. Bendruomenės vadovybė kreipėsi bendradarbių į visas apylinkes, kviesdama organizuoti laiškus vald.

dijo vadovybei ir prašyti grąžinti sustabdytą programą. Vist tautiečiai kviečiami tuojau sukrusti ir siųsti laiškus. Čia ypač turėtų padidaruoti liet. organizacijos. Stai adresai:

Mr. H. G. Walkar, General Manager Network Broadcasting, 140 Wellington St., Ottawa, Ont.

Mr. E. S. Hallman, Vice-President, Programing, 140 Wellington St., Ottawa, Ont.

Mr. M. Robinson, Manager CBE Radio Station, Security Bldg., Windsor, Ont.

Savaitės įvykiai

KUBOS KLAUSIMAS APRIMO, TACIAU GALUTINIO SPRENDIMO DAR NEPASIEKTA. Sov. Sąjungos sutikimas išgauti visus puolamuosius ginklus tarp. priežiuroje pesirodė nelengvai įvykdomas. Castro, matyt, nelabai sovietų spaudžiamas, o gal net pakurstomas, neįsileidžia jokios tarp. kontrolės. Buvo sutarta su sovietais, kad laivais išgabenamus raketinius ginklus galės stebėti amerikiečių laivai. Keletas laivų ir buvo tokiu būdu kontroliuojami. Amerikiečių karininkai nebuvo įsieti ir sov. laivus, tačiau galėjo fotografuoti iš šalies. JAV vadovybė, atrodo, yra įsitikinusi, kad sovietai laikosi pažado. N. Chruščiovas per revoliucijos 45 metines pareiškė, kad iš Kubos išgabentos 42 raketos. Ar tai visos, JAV nėra tikros, nes negali patikrinti vietos, t.y. Kuboje. Pabėgėlių kubiečių vadovai tvirtina, kad dalis raketų paslėpta Kubos teritorijoje. Dar neįspėstas ir bombonešio klausimas. JAV reikalauja atitrukti ir juos, sovietai spiriasi, o Castro tvirtina, kad tai jo bombonešiai. Tarp. kontrolė juoroje, atrodo, bus pavesta R. Kryžui, kuris ketina atsistoti Šveicarijos karininkus tikrinti Kubon plaukiančių laivų.

Indijos - Kinijos karas plečiasi. Vakariečiai skubiausiai nugalėto ginklų už \$5 mil. Indijos premjeras kviečia JAV įrengti karines įmones pačioj Indijoje. Savo karinius dalinius iš JT tarnybos atšaukia.

Indijos premjeras Nehru, kalbėdamas parlamente sako: „Mes prie savo žemės sienų susitinkame su naujos rūšies imperialistais, kurie yra panašūs 18-19 š. imperialistams. Mes susitinkame su nuoga agresija!“. Idomu, kad Indijos komunistai pažada Nehru „savo pilną paramą sutinkant Kinijos iššūkį“.

Britanijos parlamente ir Lordų

Rūmuose vyriausybė gavo daugumos pritarimą jungtis į Europos Bendrąją Rinką. Prieš pasisakė buvę premjerai Eden ir Atlee. Lordų Rūmuose vyriausybės pasiūlymas praėjo 62 balsais prieš 23, o parlamente 319 prieš 221.

Paaikėjus JAV rinkimams, jau pradėdama kalbėti apie būsimus rinkimus 1964 m., kai bus renkamas prezidentas. Manoma, kad respublikonai, pralaimėjus Nixonui, statys Niujorko gubernatorių Rockefellerį, nors jis šiuose rinkimuose ir gavo mažiau balsų nei praėjusiose.

Demokratai turėjo daugumą senatė ir atstovų rūmuose, ir ją išlaikė. Prezidento jauniausias brolis Edy irgi laimėjo.

Alžirijoje Ben Bella, naujasis valdovas, praneša, kad valstybė nusavins 500 dirbtuvių, visus didesnius žemės ūkio ir alyvų bei citrinų pardavimą. Atrodo, kad ir ten bus einama prie didesnio ar mažesnio socializmo.

Rusijoj partijos viduje pastebimas didelis judėjimas. Chruščiovas, nukentėjęs Kuboje ir privers'as iš ten išvežti atominius ginklus, dabar ištikinėja savuosius, kad išsibėjęs taika. Lapkričio 19 d. šaukiamas svarbesniųjų partijos pareigūnų — 330 narių pasitarimas.

Venecueloj išsprogdivus naftos irorėjimas ir suėmus 4 vadovaujančius tam sabotazui komunistus, rastos instrukcijos iš Kubos, kurios buvo siunčiamos Venecuelos organizacijoms. (Nukelta i 6 psl.)

Šį „T2“ numerį redagavo A. Rinkūnas.

Tėviškos Žiburiai

THE LIGHTS OF HOMELAND
Published by Lithuanian R. C. Cultural Society of Canada
SAVAITRASTIS
Vyr. red. K. Dr. Pr. Gaidamavičius. Pavaduotoja A. Rinkūnas
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija. Prenumerata visur metams \$5.00, pusmečiui \$3.00. Įmokę nemaziau \$10 laikomi garbės prenumeratoriais. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisyti redakcijos nuostata. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
941 Dundas Street West • Toronto 3, Ontario • Canada
Telefonas 368-6813.

Vatikano santarybos dalyviai

Ivairūs veidai, įvairios nuomonės

A. a. prof. K. Pakštą daug kas pažino iš jo mesto šukio Lietuvai "Pasukime laikrodį 100 metų pirmyn". Dabartinės visuotinės Vatikano santarybos dalyviai kardinolas Leger pažįsta kaip galvojantį 100 metų priekį — jis taip apibūdina kitių vyskupų bei kardinolų. Jo priešinys yra laikomas kardinolas Otaviani, kuri daug kas laiko "19 simtmečio balsu".

Suvažiavę vyskupai ir kardinolai atrodė visi panašūs, tačiau tikrumo vienas nuo kito daug kuo skiriasi. Netik tautybės ir veido spalva juos skiria, bet ir praeitis ir laikada nuomonės. Vieni yra kilę iš turtingų šeimų, kiti pažeidę vargą ir skurdą, vieni iš krikščionių šeimų, kiti iš pagonių kraštų.

Tanganikos kardinolas Rugumbwa yra genties vado sūnus. Vienas Peru vyskupas yra tik 34 metų, tuo tarpu vienas italų vyskupas yra 99 metų. Jis dar prisimena Vatikano santarybą 1869 m., kai jis buvo berniukų chore. Litos kardinolas Lanuzzi, gimęs turtingoje šeimoje, dabar darbuojasi tarp didžiausių vargšų. Bostono kardinolas Cushing tėvas buvo paprastas kalvis. Kardinolas per 18 metų surinko \$75 mil. įvairioms pasaulio labdaros organizacijoms.

Arkiv. Harold Henry gimė protestantų šeimoje. Kardinolas Tien, išstremto iš Pekingo, tėvai buvo pagonys. Du Ispanijos vyskupai yra didžiulės kilmės, du Indijos vyskupai — iš pačios žemiausios kastės.

Kardinolas Cushing prieš isto-

damas į seminariją buvo tramvajaus vairuotojas, o kardinolas McIntyre iš Los Angeles buvo šerų agentas. Vienas Amerikos vyskupas buvo pagarsėjęs imtininkas. Prancūzijos kardinolas Tisserant yra buvęs karys, kuris ir dabar dažnai, lyg seržantas, kritikuoja kitių kardinolų apsiėmimą ir užsidėtus netinkamus batų prie raudonų drabužių.

Kardinolas Agagianian yra kilęs iš tos pačios apylinkės, kaip ir Stalinas ir jo vienas brolis dar gyvena Sov. Sąjungoje.

Savo nuomonėmis ir išsilavinimu vyskupai taip pat skiriasi. Vokietijos kardinolas Bea yra Senojo Testamento žinovas, Italijos arkiv. Felici yra žinomas psichologas, P. Afrikos arkiv. Hurley yra kovotojas už rasių lygybę. Vysk. Fulton Sheen sukelia didesnę sumą misijom televizijos pagalba.

Vieni vyskupų yra su barzdom, kiti atrodė lyg imonių vadovai su gražiais akiniais ir portfeliais. Didžiausias ūgių vyskupas yra iš Prince Edward Island — 6 pėdų, 7 colių, tuo tarpu kitas kanadietis — Gaspe arkivyskupas yra tik 5 pėdų, 2 colių.

Romėje vieni gyvena vienuolynuose, kiti prabangiose viešbučiuose. Vieni važinėja išnuomotuose kadilakuose su soferiais, kiti naudoja autobusus, trys P. Amerikos vyskupai pasitenkina Volkswagais.

Sv. Petro bazilikoje visi kalba ta patia lotynų kalba, visi gyvena ir rūpinasi to patiom problemom.

Karas apima jau beveik trečdalią pasaulio

Dar prieš porą savaitę Indijos buv. gynybos min. Krišna Menon kiniečių puolimus vadino "sienų konfliktu". Tas pats Menon buvo prieš Indijos kariuomenės apginklavimą vakariečių ginklais. Jis tarėsi su Sov. Sąjunga dėl rusiškų Migų pirkimo ir tikėjosi, kad sovietai padės jiems tą konfliktą išspręsti taikiai būdu.

Šiandien Krišna Menon jau iškrito iš savo posto, nes visiems pasidarė aišku, kad jo vedama politika vedė Indiją į pražūtį. Sovietai atsakė padūti Indijai lėktuvus ir, nors su rezervais, bet palaiko komunistinę Kiniją.

Tas pats Nehru, kuris visą laiką kalbėjęs apie neutralumą, šiejęsi prieš Vakarus, lyg pabūdęs iš kokio sapno, Indiją pamatė, kad jiems sunku bus atsilaikyti prieš mases kiniečių, kurių jau dabar Himalajų kalnuose esama apie 100.000.

Koks komunistinės Kinijos tikslas? Kiniečiai koncentruoja savo puolimus į Indijos Assam provinciją, kuri yra paciamė pasienyje. Ta provincija turi 85.000 kv. mylių plotą ir apie 12 mil. gyventojų. Assam provincijoje yra didžiausios Indijos žibalo šaltiniai: 60% visos indijos arbatos gaunama iš Assam; taip pat derlingi medvilnės ir ryžių laukai.

Ir Nehru ir visa Indija pradeda

atbusti ir suprasti grėsmę. Nehru kreipėsi į visą tautą, prašydamas aukoti ginklų pirkimui ir atiduoti visas brangenybes. Pavyzdį davė Nehru dukė, atiduodama savo brangakmenius ir kitas brangenybes. Ją pasėkė daugelis kitų turtingų moterų. Prasidėjo studentų demonstracijos ir komunistų partijos būstinę užpuolimai. 10.000 studentų surengė demonstracijas, kuriose matėsi plakatai: "Nušluokim geltonuosius opijumo vartotojus", "Mirtis kiniečių šunims" ir pan.

Indija pabudo, bet galbūt, pavėluotai. Viskas priklausys nuo Vakarų pagalbos. Indijos kariuomenė priylgsta I D. karo kovotojams. Jeigu karas dar labiau išsilies, tai ir kara bus ištiraukę trečdalis viso pasaulio gyventojų: Kinijos — 700 mil. ir Indijos — 435 milijonai.

V. K.

300.000 šnipų

FBI praneša, kad sovietinis blokas laisvame pasaulyje turi 300.000 šnipų, kurie yra paskirstyti 27 organizacijose. Įkyriausi šnipai yra Jungtinės Tautos. Tie, kurie yra pagausiami, pasiūnčiami namo pagal 1947 m. susitarimą, duodanti JAV vyriausybei teisę paprašyti išvykti iš krašto.

Ivairūs siuntiniai

Iš Kanados: Siunčiame

Jūsų sudarytus ir ap-

siuntinius. Turime parvairius įvairių medžiagų ir kitų prekių.

Taip pat siunčiame iš Europos valstybių AKORDEONUS, SIUVAMAS MASINAS, INVALIDAMS KĖDES, LAIKRODŽIUS, MAISTA ir kitką.

Gyvena ne Toronto, prašome savo sudarytus iki 17 svarų gryno svorio siuntinius, bei užsakymus reikmenims iš Europos valstybių, siųsti mūsų pašto ar ekspresu. Atmoksėte gavę mūsų pranešimą. Mūsų patarnavimas greitas ir sąžiningas.

LIETUVIŲ ISTAIGA

BALTIC EXPORTING CO.

849 COLLEGE STREET, TORONTO, ONT., CANADA
Telefonas LE 1-3098

DARBO VALANDOS: pirmadieniais — penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 5 val. po pietų

SKYRIAI:

105 Cannon St. E., Hamilton Ont. Tel. JA. 8-6886,
Penia V. Juraitis.

SAVININKAI S. ir A. KALOZA

Ministeris keturiuose vyriausybėse

Jis vadovavo Lietuvos politikai

DR. M. ANYSAS

Išžaginę pastabas
S. m. lapkričio 20 d. politikas ir ekonomistas Ernestas Galvanauskas sulaukia 80 metų amžiaus. Po II D. karo pabaigos jis išvyko į Madagaskarą, kur jau anksčiau pas ištėkėjusią dukterį buvo apsigyvenusi jo žmona. Mažai žinių iš ten tegauta. Tik praėjusį pavasarį buvo girdėti, kad suaktuvinninkas sunkiai susirgęs, jam būvusi padaryta skilvio operacija, kurią, atrodė, laimingai pakėlė.

Sukaktuvinninkas nėra elinis asmuo. Jis yra davęs didelį įnašą nepriklausomai Lietuvai, ypač jos kūrims metais. Neteko girdėti, kad E. Galvanauskas būtų sužvejęs savo veiklą ant popierių. Labai gaila, nes su jo mirtimi dings daug žinių ne vien apie jo veiklą, bet ir apie nepriklausomos Lietuvos kūrimosi laikotarpį. Mes, pašaliniai asmenys, galime iškelti vieną kitą dalyką, kuris mums yra žinomas arba apie kurį mes girdėjome. Bet dažnai mes nežinome motyvų, dėlko taip, o ne kitaip buvo daryta. Tokių paaiškinimų galėtų duoti tik pats sukaktuvinninkas.

Sis straipsnis tėra maža dalelė kalbamo valstybininko veiklos, kiek ji lietė jo veikimą Tautų Sąjungoje dėl Vilniaus ir Klaipėdos krašto ir vėliau pačiame Klaipėdos krašte.

Aš nesu linkęs sukaktuvinninką tik girti, noriu kaikiuriuos reikalus atpasakoti taip, kaip jie atrodė jo laikininkams, kaip jie buvo vertinami įvairiuose sluogsnuose. Neviskas išsivystė teigiama forma, kaip kad gal buvo norėta, nes kaikiurie dalykai buvo perdėti arba padėtis nesuprasta.

Rašant apie sukaktuvinninką, kad jis ir tą padarė, nereikia, kad jis viską vienas padarė be išorės pagalbos. Bet tikimame trumpame straipsnyje neįmanoma sužymėti visus asmenis, kurie su juo kartu dirbo arba jam priešinosi.

Nuo revoliucinio iki ministro

Nenoriu plačiai kalbėti apie E. Galvanausko tėvus, jaunystę, mokslus, nes tą mes randame smulkiau aprašytą Lietuvių Enciklopedijoje. Noriu tik pažymėti, kad jis 1902 m. baigė Mintaujos gimnaziją ir po to mokėsi 4 metus Petrapilio Kalnų institute. Jau 1905 m. jis aktyviai dalyvavo revoliuciniame judėjime prieš carizmą Panevėžio apylinkėje. Ryšium su tuo jis keliis kartus buvo suimtas, turėjo būti ištremtas į Sibirą, bet pavyko pabėgti į Suomiją. Čia jis aktyviai pasireiškė lietuvių spaudoje. Prasidėjo jo emigracijos Suomijoje, jis persikėlė į Belgiją, kur baigė mokslus ir dirbo iki 1913 m. Kad šie jaunystės pergyvenimai įvykiai jį vėliau padarė kieta ir bekompromisine asmenybe.

1913 m. E. Galvanauskas buvo išsiustas į Serbiją, kur dirbo

vienoje prancūzų b-vėje Belgrade. Čia jis įsijungė į tautinį serbų judėjimą. Prasidėjus I D. karui ir austrams okupavus Serbiją, E. Galvanauskas pasitraukė su serbų kariuomene ir vėliau pasiekė Paryžių.

Po Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo sukaktuvinninkas, kartu su keliais kitais ten esančiais lietuviais, 1919 m. Paryžiuje organizavo Lietuvos informacijos biurą ir, taisy pačiais metais Lietuvos vyriausybės buvo paskirtas Lietuvos delegacijos nariu taikos konferencijoj Paryžiuje. Mokėdamas laisvą prancūzų kalbą, jis greitai atsidūrė šios delegacijos prieškakyje.

Tuomet prasidėjo jo politinis veikimas, kuriame, kaip jis pats kartą aiškino, jo valstybinis patyrimas nebuvo pats didžiausias. Kaip tik tuo metu jis vadovavo mirtimi, kad nereikia išradinėti to, kas jau kitų seniai išrasta. Valstybinės veiklos srityje reikia atlikti tą, ką padiktuoja tikrovė. Gyvenimas pateikia problemas, o valstybininkas reikia jas tinkamai išspręsti ("T2" 1953. I. 15).

R. Skipitius aiškina savo knygoje "Nepriklausoma Lietuva stant", kad "Ernestas Galvanauskas buvo geriausiai paruoštas lietuvis inteligentas būti Lietuvos ministru ir priklausė prie pačių pajėgiausių vyrų".

Keturis kartus jis dalyvavo Lietuvos vyriausybėje kaip min. pirm. ir užs. r. min. arba bent užs. r. min. Tokie būdai nuo 1919 m. spalio 7 d. ligi 1924 m. vidurio jis su pertraukomis vadovavo Lietuvos vidaus ir užsienio politikai ir jo laukė laimėjimai arba nepasisekimai eina dalinai jo sąskaiton.

Pirmas susitikimas redakcijoj

E. Galvanauską pirmą kartą teko matyti Klaipėdoje 1920 m. pavasarį, kai jis, vykdamas į kažkokią posėdį, kelioms valandoms sustojo Klaipėdoje. Prie "Prūsų Lietuvių Balso" redakcijos, kuriuoje aš tuomet dirbau, sustojo po ilgąs kėlones palei Nemuną visai supurvinatas automobilis, iš kurio išlipo energingos išvaizdos ir laikysenos, trumpa tamsia barzda, ponas. Redakcijoje jis padavė savo vizitinę kortelę su prancūzišku iraušu: Ernest Galvanovskis, Ministres des Affaires Etrangères. Prasidėjo įdomi kalbėjimo seklbima, kuriuo buvo įieškomas lietuviškai kalbas soferis, nes jo dabartinis kasas svetimtautis, ir jis noris jį pakeisti lietuviu. Kaune nesą įmanoma toki asmenį surasti, gal Klaipėdoje būsiąs laimingesnis.

Bet kiek atsimenu, ir Klaipėdoje į skelbimą niekas neatsiliepė. Jo apsilankymas tuomet buvo didelė sensacija redakcijoje, nes Lietuva ir Klaipėdos kraštas tuo

met buvo gyvenę bent penkis šimtus metų atskirą gyvenimą. Abu kraštu tuomet jungė tik galimybė lietuviškai susikalbėti. Tarp Kauno ir Klaipėdos mažai tebuvo susisiekimio. Prieš I D. karą, berods, buvo gabenama dideliais kiekiais lietuviška literatūra į D. Lietuvą, bet po karo ji buvo gerokai sumažėjusi. Mus kiek nustebino ir tas faktas, kad Lietuvos užs. r. ministeris oficialiai vadinosi "Galvanovskis".

Vilniaus bylos painiavose

Du sunkius taprtautinės reikšmės klausimus Lietuvos vyriausybei reikėjo spręsti: Vilniaus ir Klaipėdos.

Vilniaus klausimas buvo didelė problema, su kuria teko Lietuvos vyriausybei, o ypač Lietuvos atstovui Tautų Sąjungoje, susidurti. Reikėjo pergventi. Suvalkų sutarties sulaužymą ir gen. Zeligovskio Vilniaus okupaciją. Lietuvos vyriausybė sutiko su plebisitu Vilniaus krašte, bet Lenkija atmetė.

Bruselio konferencijoje 1921-1922 m. vyriausias Lietuvos atstovas beveik visomet buvo E. Galvanauskas. Čia reikėjo atremti Lenkijos reikalavimą atnaujinti senąją Lietuvos-Lenkijos uniją. Bruselyje Lietuvos vyriausybė atmetė Hymanso projektą ir įteikė savąjį, kuris lenkų vyriausybės buvo atmetas.

Tais laikais, tarnaudamas Lietuvos pasiuntinybėje Berlyne, dažnai mačiau į Ženavą vykstantį barzdėtą premjerą arba užs. r. ministerį E. Galvanauską, beveik visomet lydimą savo žmonos, sesios, juodaplaukės, elegantes prancūzės, su kuria jis buvo susipažinęs gyvendamas Prancūzijoje.

E. Galvanauskas pasižymėjo Tautų Sąjungoje savo energingomis kalbomis ir laikysena. Vieno posėdžio metu, kai didžiųjų valstybių atstovai atrodė užsūndę, Lietuvos atstovas, norėdamas stipriau pademonstruoti Lietuvos teises į Vilnių, savo kalbos metu pakartotinai trenkė kumštumi į stalą. Užsūndę politikai, ju tarpe žymūs prancūzų politikai. Eriand, buvo nemaloniai nustebinti mažos valstybės atstovo nediscipluotos laikysenos. Ir pasauliniai laikraščiai tuomet pažymėjo tą faktą. Tautų Sąjungos užklisusio Lietuva po to buvo vadinama l'enfant terrible — baisus vaikas.

Gal tuomet to ir reikėjo.

Tautų Sąjunga negalėjo tinkamai išspręsti Vilniaus klausima, nes Lenkija iš principo nesutiko tartis dėl Vilniaus atidavimo Lietuvai. Sąjungininkai nenorėjo arba ir negalėjo daryti griežtų žygijų prieš Lenkiją, kuri tuomet, bent prancūzų akimis, buvo stipriausia tvirtovė rytuose.

Tautų Sąjungos taryba 1923 m. vasario 3 d. be jokio teisėto pagrindo padalino neutralią zoną

Teisme paaiškėjo paslaptys. II.

TIKRIEJI KALTININKAI SĖDI KREMLIUJE

MEČYS MUSTEIKIS

Augšč. Vokietijos teismas dviejų ukrainiečių vadų žudiką B. Stašynskį nuteisė tik 8 m. sunkių darbų kalėjimo. Lyginant su nusikaltimo dydžiu, tai labai maža bausmė. Bet teismas, besvarstydamas šią sensacingą bylą, nustatė, kad šių žudynių tikrieji nusikaltėliai sėdi Maskvoje; Stašynskis buvo tik jų įrankis.

Maskva pagerbė

Po Banderos nužudymo Stašynskis greitai sugrįžo į R. Berlyną ir jau čia sovietų valdžios žmonių buvo triumfališkai sutiktas ir "aplaistyts" Krymo šampanu.

Dar didesnės garbės susilaukė, kai iš Berlyno nuvyko į Maskvą. Čia jį netik priėmė augšti KGB pareigūnai, bet ir apdovanojo "Raudonosios vėliavos" ordinu, kuris sovietų valdžios skiriamas bolševikiniam "didvyriams".

Persilaužimas galvosenoj

Kai nužudė L. Rebetą, tai Stašynskis dar tikėjo, kad gera darba atliko. Sovietų propagandos paveiktas, jis manė, kad Rebetas pastodavo kelią ukrainiečiams tremtiniams grįžti į tėvynę, kur savo tautai būtų naudingas nei gyvendami Vakaruose. Bet po Banderos nužudymo jis pasijuto jau prislėgtas. Ir kai neužilgo po to savaitinėje kino apžvalgoje R. Berlyne pamatė savo aukos — Banderos laidotuves, visiškai pradado savo vidinį ramumą. "Tai mane paveikė lyg plaktuko smūgis ir galvą. Aš giliai atsisėdau į kėdę, ir kai išėjau iš kino, buvau baigtas" — aiškino teisme Stašynskis. Jis pajuto sąžinės priekaištus, pradado pasitikėjimą savimi, prasidėjo — persilaužimas.

Taip pat ir vėliau apdovanojimas ordinu jam nebedarė įspūdio, nejutė dėl to garbės. Ir toliau kaskart vis stipriau nusistatė daugia niekad neprišimti tokių baisių uždavinių. O kad to lengviau išvengtų, įieškojo galimybių perėti į privatu gyvenimą. Apsisprendė vesti.

Daug lėmė žmona

Dar prieš ukrainiečių vadų nužudymą Stašynskis R. Berlyne su-

tarp Lietuvos ir Lenkijos ir už dviejų mėnesių, kovo 15 d., ambasadorių taryba, taip pat be teisėto pagrindo, pripažino Vilniaus kraštą Lenkijai, tuo legalizuodama Lenkijos agresiją prieš Lietuvą.

Visos Lietuvos vyriausybės pastangos išjudinti Vilniaus klausimą išio šio mirties taško tuomet liko be pasekmių.

Tai buvo sunkus laikas Lietuvai ir jos premjerui bei atstovui Tautų Sąjungoje — E. Galvanaukui. Koks didelis tuomet buvo susijaudinimas Lietuvoje, parodo faktas, kad tuo laiku, vasario mėn., buvo padarytas pasikeitimasis prieš jo gyvybę.

sidraugo su vokietaitė Inge. KGB žemesnieji pareigūnai priešinosi Stašynskio vedyboms su ja. Bet ano meto vyriausias KGB viršininkas Selepinas vistiek vedyboms sutikimą davė.

Stašynskio žmona nebuvo komunistė ir net aiškiai buvo priešinga "socializmui". Savo nusistatymu ji galutinai paveikė į gerą pusę ir savo vyrą. Tačiau jo viršininkai nenuleido akių nuo jo. Savo bute Stašynskis, kartą benaikindamas blakes, užliko slapto mikrofono laidus. Vėliau išaiškino, kad ir jo privatus laiškus su giminėmis saugumas kontroliuoja. Kai dėl to pasiskundė, gavo atsakymą, kad KGB agento ir privatus gyvenimas turi būti žinomas jo viršininkams. Stašynskis suprato, kad yra stipriai sekamas ir pajuto naują pavojų. Šiuo kartu jau apsisprendė bėgti.

Sūnaus mirtis

Po vedybų Stašynskis su žmona gyveno Maskvoje. Kai žmona tapo neščia, jo viršininkai patarė daryti abortą, nes esą KGB agentui geriau yra būti laisvam. Stašynskis tam priešinosi. Žmona norėjo vykti į R. Berlyną pas savo tėvus, bet KGB nenorėjo išleisti. Pagaliau po ilgo tarysimo 1961 m. sausio 31 d., du mėnesių prieš gimdyvą, davė leidimą jai vykti pas tėvus, bet neleido, kad kartu vyktų ir vyras. Stašynskis turėjo likti Maskvoje. Šiuo kartu nedavė jam leidimo ir Selepinas.

Sūnus gimė sveikas. Bet praėjus trims mėnesiams po gimdymo, Stašynskis gavo žmonos telegramą: "Petras mirė, prašau atvykti". Sūnaus laidotuves viršininkai Stašynskį visdėlto išleido: i R. Berlyną buvo atvežtas kariuiniu lėktuvu. Šia baisia liūdą proga — sūnaus laidotuves — Stašynskis su žmona ir išnaudojo pabėgimui į V. Berlyną.

Teismo sprendimas

Feder. Vokietijos teismas, labai nuodugniai ir ilgai nagrinėjęs Bogdano Stašynskio bylą, nustatė, kad tikrais minėtų žmogų žudysčių organizatoriais yra Sovietų Sąjungos vyriausybė. Stašynskis tos pačios vyriausybės organų klastingu būdu išprievartauotas būti agentu, buvo tik savo vyriausybės įsakymų vykdytojas. Jis pats neturėjo jokio intereso ir noro žudyti ukrainiečių vadus; jis atliko ne savo išgalvotą, bet jam įsakytą uždavinį, pats iš savęs prie to nieko daugiau nepri-

(Nukelta į 7 pusl.)

Ar jūs

Dirbtiniai dantys

neįjuda, neslankioja, ar nekrenta?

FASTHEE yra pagaminti milteliai, kurių uždukinis ant opatinių ir viršutines dantis, dantys tvisciai laisvi savo vietoje. Nustojus šie dantys, kiti įdėti. Nesijaučia jokie kaučuko skonio bei sulipimo įausmo. FASTHEE yra šarminiai (be rūgšties), jie neirgina. Pateikia "plakstius kvapą". Reikia laikyti FASTHEE kiekviename dantiniame gaminiu parduotuvėje.

9.

nijoje pradėjo pulti XX japonų pėstininkų pulkas. Užuoat pasitraukė į užnugarį, visi kuopos vyrai žuvo apkašų duobėse, su saviimi pasimdamami geroką japonų skaičių. Kontrapuolūmū amerikiečiai norėjo panaudoti tankus. Tačiau džiunglėse tanko vairuotojas turi labai blogą matomumą. Kitos Igorots kuopos vyrai sušoko ant tankų viršaus. Lazda jie vairuotojui rodė važiavimo kryptį, tuo pačiu metu automatiniais ginklais šaudydami į japonų pozicijas. Ant tanko viršaus užtūpę kareivis yra puikus taikinyas priešui, nes jis neturi jokios priedangos. Didelė dalis šių savanorių žuvo, bet amerikiečių tankai išmūšė japonus iš užimtų pozicijų.

Gen. MacArthuras pastebėjo štabo karininkams: — Man teko matyti daug didvyriškumo kovos laukuose, bet ant tankų viršaus sėdintieji Igorots kareiviai yra kažkas daugiau, negu paprastas didvyriškumas. Mano ponai, kai jūs pasakosite šį įvykį, atsisotykite, pagerbdami draugius, visų tur atminimą!

Gen. MacArthuras pastebėjo štabo karininkams: — Man teko matyti daug didvyriškumo kovos laukuose, bet ant tankų viršaus sėdintieji Igorots kareiviai yra kažkas daugiau, negu paprastas didvyriškumas. Mano ponai, kai jūs pasakosite šį įvykį, atsisotykite, pagerbdami draugius, visų tur atminimą!

Generolas MacArthuras Savo štabą gen. Corregidor viršūnėje.

gidor saloje, kuri įsitvirtinimas gerokai priminė garsųjį britų Gibraltarą. Iš čia amerikiečių artilerijos sviediniai pasiekdavo japonų pozicijas Bataan pusiasalyje. Savo būstinei MacArthuras pasirinko barakus augčiausioje salos vietoje. Ties įėjimu į barakus ant augšto stiebo buvo iškelta amerikiečių vėliava. Japonų bombonešių įgulos žinojo, ką reiškia ši vėliava. Todėl neuostabu, kad jos barakams skirdavo ypatingą dėmesį. Smarkiausių bombardavimų metu gen. MacArthurą galeidavai matyti prieš barakus

Gen. Douglas MacArthuras -

UOLA RAMIAJAME VANDENYNE

Rojus

taikiesiems Luzono operaci-

šauliams. jom vadovavęs ja-

ponų karininkas

gen. Homa iš kar-

to neįžiūrėjo grėsmės gen. Mac-

Arthurui pasitraukime į Bataaną.

Per tris savaites jam buvo pavy-

kė užimti visą Luzono salą. Argi

svarbu, jeigu dabar kitas tris sa-

vaites ketis skirti amerikiečių su-

likvidavimui Bataan pusiasalyje?

Je? Tačiau jo optimizmui buvo

suduoats mirtinis smūgis, kai Ba-

taanas atsilakė 21 savaitę. Per

tą laikotarpį gen. Homa, patekęs

į savo vadų nemalonę, buvo pa-

keistas kitu karininku. Luzono

operacijose turėtų japonų karei-

vių neužteko Bataan gynėjams

iveikti. Iš Japonijos teko atgaben-

ti naujų kariuomenės dalinių.

Plačiausioje vietoje Bataan

pusiasalis turėjo vos 30 mylių. Jo

pelkėtose džiunglėse prasidėjo il-

gas, daug aukų kainavęs karas.

Japonams teko atitraukti tankus

ir sunkiąją artileriją, nes šie mo-

dernaus karo ginklai pasiekdavo

Dvasios kryžkelių filosofas

Kun. dr. Pr. Gaidamavičiaus kunigytės sukaktis

Zmogus savo minties polėkiu veržiasi iš prieblaudos ir vis ryškesnę šviesą (Didysis Nerimas, 27 psl.).

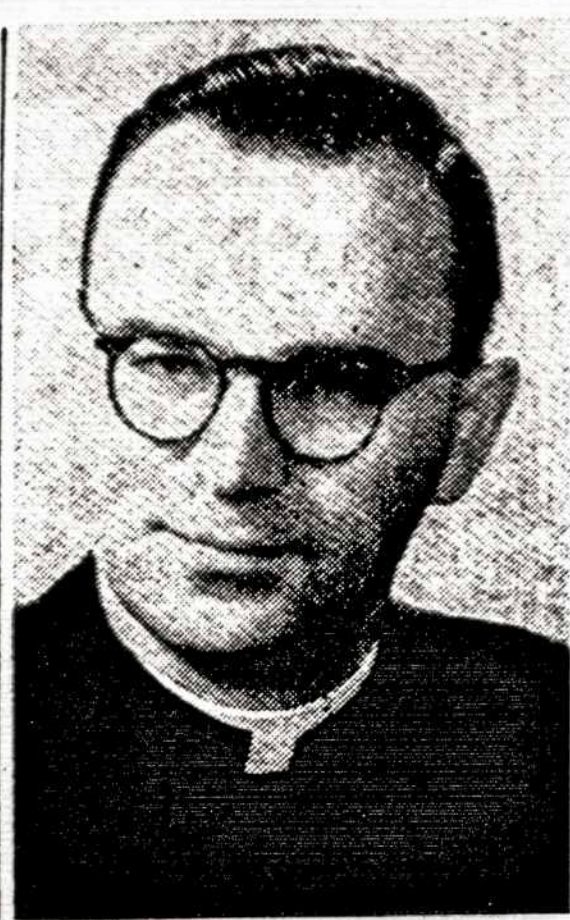
Iš šiaudinės pastogės

Kunigų seminarijos Lietuvoje kasmet išleisdavo gražų būrį jaunųjų darbuotojų Dievo vynuogynui. Šventimiai įvykdavo pavasarį, tad dabar kas pavasari eilė mūsų dvasios vadų švenčia savo kunigystės 25 metų sukaktis. Norint suteikti galimybę daugeliui tokiose iškilmėse dalyvauti, tenka jas kiek išdėstyti, nusistėjant net iki vėlyvo rudens. Toki atveji turime ir šiuo tarpu, kai lapkričio 18 d. minėsime kun. dr. P. Gaidamavičiaus kunigystės įšventinimą, įvykusį prieš 25 metus, 1937 m. gegužės 22 d. Kauno arkivyskupijos katedroje.

Gerb. Jubilatas, kaip ir daugelis mūsų vidurinėsios kartos inteligentų, yra šiaudinės pastogės sunus. Gimęs 1914 m. Bajorų km., Zelvės v., Ukmėgės ap., baigė Sirvintų progimnaziją ir Kėdainių gimnaziją (1931 m.). Dar gimnazijoje bebūdamas pajuto pašaukimą į kunigus, tad greit jį jau matome Kauno kunigų seminarijoje ir Vytauto Didžiojo universiteto Kaune teologijos filosofijos fakultete. Išjungęs iš teologijos studijas, netrukus, dar pirmaisiais metais kunigų seminarijoje, pradėjo specialiau domėtis filosofiniais klausimais. Nemažai filosofijos buvo įjungta ir teologijos studijose, specialiau filosofijos pradžios kunigų seminarijoje davė kun. prof. Ušoris. Jubilatas yra laimingas, kad galėjo teologijos filosofijos fakultete klausyti paskaitų pas tokius mūsų katalikiškosios Lietuvos šulius, kaip prof. St. Salakauski, prof. P. Venckų, prof. St. Grudis, SJ ir prof. Pr. Dovydatį.

Išventintas ir kunigus, turėjo noro ir toliau pasilikti moksliniam darbe, tačiau Kasiadoryje vyksupijai, kurios jurisdikcijoje Jubilatas buvo, anuo metu truko kunigų tiesioginiam pastoraciniam darbui, tad vysk. J. Kukto atsakymas buvo tiesus: „Man reikia kunigų, o ne mokslininkų“. Tuo būdu jaunasis kunigas tapo vėliau Kasiadoryje vyksupijoje Onuškėje ir Sirvintuose. Tose pareigose išbuvo 1937-1940 metų laikotarpį. Į vikaro pareigas taip patėjo tikybės dėstyto priežiūra bei dėstydamas pradžios mokykloje, o taip pat galima višumeninė katalikiškoji veikla — Jubilatas buvo rajono pavasarininkų dvasios vadas.

Karo audra Jubilata, kaip ir daugeli mūsų, išbloškė iš tėvynės. Išėmė vieną paklupdę. Yra paklupdę ir kunigų, tačiau Jubilato kelias buvo tiesus ir aiškus. Nors jam, kaip medžiui, buvo pakirstos šaknys, tačiau jokių puvimo dulkių nepalietėsi liemuo greit rado šiojią tokią atramą, kad ir svetimjoje žemėje. Ištikimas kunigo pašaukimui ir pareigai Jubilatas užsieniuose pakrypo į mėgiama filosofiją. Tas nuvedė jį į filosofijos studijas pradžioje Muensterio, o paskui Freiburge bei Louvaino (Belgijoje) universitetuose. Freiburge apgynė disertaciją tema „Die religioese Unruhe des Menschen“ ir gavo

teologijos daktaro laipsnį. Louvaine toliau gilinosi ir religinę filosofiją, parašydamas savo pirmąjį filosofinį veikalą „Išbloškėtas žmogus“, o taip pat kiek galedamas padėjo Belgijos lietuviams.

Tremtiniais pradėjus iš Europos skirstytis, Jubilatas pasinaudojo patarnavimu Vatikano misijai agentūroje, kuri persiuntė vyksupą kvietimą atvykti į Kanadą, Quebeco provinciją, ir dėstyti Mont-Laurier mažojoje kunigų seminarijoje-kolegijoje. Čia Jubilatas išbuvo keletą metų, tuo laikotarpiu parašydamas antrąjį savo filosofinį veikalą lietuviškai: „Milžinas, didvyris, šventasis“.

Išlikus „Tėviškės Žiburiams“ ir pagausėjus darbo jū redaktorių, vyr. redaktorius a.a. dr. A. Sapokai mirus, Jubilatas buvo įprašytas tas pareigas perimti. Bet ir dabar, praeitiškai pats viešas laikraštis redaguodamas, Jubilatas paliko ištikimas savo tiesioginei paskirčiai ir pašaukimui. Jis ir dabar atlieka dalį vikaro darbo šv. Jono Kr. parapijoje, yra Kanados Liet. Kat. Moterų dr. Jos dvasios vadas, o taip pat ruošia medžiagą sekanciam didesniajam savo veikalui — vysk. T. Matulionio monografijai.

Pirmajam vyr. redaktoriui dr. A. Sapokai mirus, Jubilatas buvo įprašytas tas pareigas perimti. Bet ir dabar, praeitiškai pats viešas laikraštis redaguodamas, Jubilatas paliko ištikimas savo tiesioginei paskirčiai ir pašaukimui. Jis ir dabar atlieka dalį vikaro darbo šv. Jono Kr. parapijoje, yra Kanados Liet. Kat. Moterų dr. Jos dvasios vadas, o taip pat ruošia medžiagą sekanciam didesniajam savo veikalui — vysk. T. Matulionio monografijai.

Filosofijos laukuose

Zmogaus ryšys su tėvyne yra ontologinis, todėl išbloškimas iš tėvynės paliečia giliai. Ne tik dvasinės atromos, išbloškimas gyvena nerimu. (Išbloškėtas žmogus)

Besisielodami lietuviybės išlaikymu, dažnai plaukiame tik pačiame gilios jūros paviršiuje. Matydami toje jūroje skęstančius

mūsų lietuviškuosius laivelius, be atodarių šokame jų gelbėti. Rodome dideli pasišventimą, kuris dažnai teatėsa mažai tiesioginės naudos tam pačiam lietuviui. Ir tai dėl to, kad matome tik jūros paviršių. O tuo tarpu į visą šelstančią jūrą reikėtų pažūrėti giliau. Reikėtų pirmiausia jį pažinti iki gelmių gelmių. Po to tik svarstyti, kaip mūsų laivelius gelbėti. Kun. dr. Gaidamavičiaus filosofija ir veda mus į tokius gelmių pažinimo svarstymus.

Visa mūsų lietuviškoji problema išsiviję būtų žymiai lengvesnė, jeigu ji būtų tik lietuviška. Deja, taip nėra. Šių dienų pasaulis yra papuolęs į surizgusią tūstumą, į absurdą. Si tūstuma yra bendro visuotinio nerimo priežastis. Didysis nerimas yra padėjęs visų šaknis apskritai, o tremtinių bei išsiviję šaknis specialiai. Kur gi glūdi šio visuotinio nerimo priežastys? „Zmogaus mintis, sako autorius, savo prigimtimi yra dinamiska: ji nuolat veržiasi priekin“ (D. N. 27 psl.). Bet tas veržimasis gali eiti dviem kryptimis: tiesiai augstyn arba lygiagrečiai su žeme. Savo dieviškąją prigimtį žmogus mato ar bent jaučia toli spindintį idealu, bet nebepajėgia jį siekti. „Kartu su tuo gimsta sieloje vidinė kancija, sako autorius, nes žmogus pamato, koks didelis nuotolis yra tarp jo turimo ir galimo gerio“ (D. N. 37 psl.). Dar ryškiau šią tragediją autorius paryškina citata iš šv. Povilo apaštalo: „Mat tau geresnių dalykų, o siekiu blogesnių“... „Zmogaus valia savo prigimtimi siekia gerio, bet jo besiekdama susipainioja vertybių sąrangoje, ir žemesnės vertybės ima laikyti augštesniais, dalinės — absoliutinėmis“ (D. N. 39 psl.). Kodėl toks vertybių supainiojimas atėjo kaip tik mūsų laikais? Tai įvyko dėl to, kad virš visų pastatėme racionalinį galvėjimą bei daiktinę tikrovę, nušalinę antgaminius elementus. O tie antgamtiniai elementai žmogui yra. Žmogus „jaučia savo gėlmę, kad turėtų būti dar kažkas“ (D. N. 66 psl.). Tai yra viena nerimo priežastis, atnešanti ilgesį, tūstumas pajautimą, prasmes pasigiedimą.

Tautinis nerimas yra tik bendrojo nerimo dalis, ir jis ypač aštriai jaučiamas, kai žmogus yra išbloškėtas iš tėvynės. Tada nukertamas žmogaus ryšys ne tik su daiktine, bet didele dalimi ir su dvasine tautos realybe. Pakertamas žmogus saugumo jausmas, ir jis lieka dar daugiau sukrėstas. Žmogus emigracijoje visdėlto reikalingas dirvos, į kurią naujai leistų šaknis. Tada ir prasideda didieji pavojai. Negalėdami grąžinti išsiviję į daiktinę tautinę tikrovę, turime jam atkurti bent dvasinę tautinę realybe. Pirmasis žingsnis ir tai yra palaikymas ar įjungimas tremties žmogaus į „Mes“ sąvoką. „Mes“ pergyvenimas, sako autorius, yra lemiantis faktorius, nors pats pergyvenimas gali būti ir nesamoningas“ (Išbloškėtas žmogus, 81 psl.).

Tai yra tik kelios santraukinės mintys iš trijų didųjų Jubilato filosofinių veikalų, bet ir iš to jau matyti, kad autorius nesitenkina plaukioti paviršiumi. Prie to dar gal reikėtų pridurti, kad Jubilato minties dėstymo metodas yra daugiausia sintetinis. Autorius mėgsta duoti ištraukas iš pasižymėjusių asmenų pasisakymų, kurie vėliau panaudojami išvadoms daryti.

Su žurnalisto plunksna

Kun. dr. Gaidamavičius yra ne tik filosofas, bet ir žurnalistas. Gal tai nėra sutapimas, nes kunigo ir filosofo pašaukime yra mokymo elementų, o žurnalistas taip pat yra savos rūšies mokytojas. Spaudos darba pradėjo anksti, dar būdamas gimnazistas rašinėjo į vaikų laikraštį „Žvaigždutė“ (nuo 1927 m.) Tuo būdu šiemet Jubilatiui sukanka ir 35 spaudos darbo metai. Kunigų seminarijoje bendradarbiavo „Žvaigždėje“, o paskui įsijungė į visą eilę laikraščių ir žurnalų: „Rytą“, „N. Romuva“, „XX Amžių“, „Židinį“. Išsiviję šalia „Tėviškės Žiburių“ bendradarbiavo „Drauge“, „Darbininke“ ir „Aiduose“. Tėbūne man leista visų „Tėviškės Žiburių“ bendradarbių, bičiulių, rėmėjų, tarnautojų bei gausių skaitytojų vardu palinkėti Jubilatiui Ilgiausią Metų, kad jo gili mintis ir aštri plunksna dar ilgai tarnautų Dievui ir Tėvynei. A. Rinkūnas

Siuo metu ALT valdyba sudaro 10 asmenų vietoje anksčiau buvusį 4 vykdomojo komiteto narių. Yra galvojančių, kad vadovybės praplietimas bus žalingas šiai organizacijai, nes bus sunkiau susitarti ir vieningai dirbti. Tas iš dalies jau pasiteisino, nes vien tik pasiskirstymas pareigomis užtruko apie tris mėnesius. Tačiau didesnis išvadas dar dabar sunku daryti. Kaip liandis sako — pagyvensime — pamatysime.

ČIKAGOS VAIZDAI IR VARGAI

EDVARDAS SULAITIS

VISU SMARKUMU RUOSIAMASI II-jam S. AMERIKOS LIETUVIŲ KULTŪROS KONGRESUI, kuris prasidės lapkričio 22 d. Kongreso rengimo komitetas turi nemažą vargą netgi nugalėti įvairias pasitaikančias kliūtis, bet ir susidoroti su rengimo kliudytomis, kurie paskutiniomis savaitėmis paleido sunkiąją artileriją.

Bet, nežinint visų kliudymų, kongresas įvyks ir didesniu pakėtimu nebū. Tik vietoje dviejų pagrindinių kalbėtojų bus tik vienas — dr. J. Grišius, nes keliasdešimt kitų kviestųjų atsakė pasirodyti su paskaita.

Kongreso išvakarėse, lapkričio 21 d., bus atidarytos trys parodos: spaudos, meno ir architektūros. Meno paroda, kurios daugiama eksponatų šiuo eilučių autoriui teko matyti sukratus Čiurlionio Galerijoje, žada būti pati didžiausia betkada įvykusi Čikagoje. Meno kūrinių atsista iš įvairių kraštų. Taip pat yra atstovaujamos visos meno srovės.

Pažymėtinas yra ir kultūros kongreso rėmėjos vykstantis simfoninis koncertas, kuriame bus išpildyti trijų lietuvių autorių kūrinių, girdimi pirmą kartą. Šis koncertas muzikos mėgėjams yra retas patiekalas baliu balo je paskendusiame mūsų pramogų kalendoriujė.

VOKIETIJOS TREMTINIŲ STOVYKLOSE PLACIAI VEIKES LIETUVIŲ TEATRAS „ATZALYNAS“ gruodžio pradžioje Jaunimo Centre pasirodys su pirmuoju savo veikalu šiam krašte „Aukso žaislų“ — komiška trijų veiksmų pasaka, parašyta ir režisuojama kanadietės B. Pikelevičienės. Pastatymo dalininkas — taip pat Kanados lietuvis Teleforas Valius, savo meniskais sugebėjimais gerai pažįstamas dailės mėgėjams.

Kelionės įspūdžiai

„Sūnau, kai tavo šaudys, sušuki...“

K. BARONAS

Buvusią Ispanijos sostinę Toledo nuo Madrido skiria tik vienos valandos kelionė. Tai vienas seniausių Iberijos pusiasalio miestų, žinomas jau 153 m. pr. Kr. gimimą, kadangi atvykę romėnai čia jau turėjo įsitaisę nemažą koloniją. Kaip istoriniai šaltiniai rodo, Toledo mieste buvo cirkas, forumas ir maudyklės. Geras strateginis punktas, nes jį juosia Tajo upė, kurios žiotys atsiduria net Lisabonoj.

Senojai Ispanijos sostinėje Gan vargingi vaizdai lekia pro akis siauru Madrido — Toledo keliu: alyvmedžiai, vingingos „fincos“ — ūkiai, daugiausia uolos ir labai nederlinga žemė, kurioje ganosi asilukai, avių kaimėnės. Tačiau judėjimas kelyje nėra mažas; nežinau kodėl labai dažnai matyti ginkluotų policininkų. Užklaustas ekskursijos vadovas labai diplomatiškai atsako, kad tai Franco policininkai...

Iki 1561 m. Toledo buvo Ispanijos sostinė. Tuomet jis turėjo beveik 200.000 gyventojų, kai tuo tarpu Madridas tik 6000. Jis buvo karalių rezidencija, kurių žemėje „niekuomet saulė nenusileisdavo“. Apie Ispanijos karalių dingimą praeitį daug pasako Toledo mieste lankytos įdomesnės vietos.

Senojai katedroj Pirmiausia reikia atžymėti Toledo katedrą, kuri savo dydžiu yra penktoje vietoje pasaulyje. Tai tikras meno šedevras, kurios viduje matyti daugiausia El Greco paveiksliai, po 700 senumo liturginiai drabužiai, 700 metų senumo šv. Rašto knygos, keli Van Dycko paveiksliai, 44 koplyčios. Gražūs didysis altorius, puoštas 70 menininkų, tačiau vienas jo šonas renesanso stiliaus, o kitas — gotiko. Vargonai stovi bažnyčios viduryje, o pagrindinės durys atidaromos tik įeinant gen. Franco, augstiesiems bažnyčios ir valdžios atstovams. Viename katedros šoninių kambarių saugojami karalių kardai, kardinolų žiedai ir didelė monstrancija, sverianti 16 kg. Tai Kolumbo iš Amerikos atvežto pirmojo aukso gražus gotiško stiliaus meno kūrinys. Monstrancija nešama tik vieną kartą metuose aplink bažnyčią Dievo Kūno šventėje.

Garsioji Alkazaro pilies Verta dėmesio yra netik katedra, bet ir garsusis Alkazaras — Ispanijos tautinė šventovė, buv. Ispanijos karališkoji pilis, vėliau karo akademija, pagarsėjusi civilinio karo metu. Alkazare, beveik 2000 kariškių ir civilių, užsidarė kovai prieš lojalistus, remiamus Sov. Sąjungos bei „tarptautinės“ brigados. Beveik 72 dienas — nuo liepos iki rugsėjo mėn. — apšaudomi patrankų, be didesnių vandens ir maisto išteklių, narsiai kovojo prieš komunistus, kol galutinai buvo išlaisvinti iš pietų atvykusios gen. Franco kariuomenės. Pulk. Mascardo, kurio sūnus pateko į komunistų rankas, nepaklausė lojalistų ultimatumo — pasiduoti per 10 min. arba jo sūnus bus sušaudytas. Dar ir šiandien pulk. Mascardo darbo kambarįje įvairiom kalbom (net ir rusų, ukrainiečių; — dovana Ukrainos laisvės kovotojų) rėmuose idėtas pasikalbėjimas Alkazaro gėnyje su komunistų milicijos vadu. Ypač gaudžiai ryžtingi jo žodžiai: „Sūnau, kai tavo šaudys, sušuki — Tegyvuoja laisvoji Ispanija!“ įrodo, gilų patriotizmą Alkazaro vado, paaugusio savo 21 m. sūnų ant laisvės aukuro. Juk kiek tėvo širdis turėjo pergyventi girdint telefono ralygelyje paskutinius sūnaus žodžius: „Tėve, mane veda...“

Alkazaro pilis, beveik visiškai išgrautu karo metu, šiandien baigiama restauruoti ir greičiausiai po trijų metų jį bus perkeltas karo muzėjus iš Madrido. Sakoma, kad ir Franco čia yra numatęs amžinąjį poilsio vietą, nes ir jo kardas, nešiotas civilinio karo metu, yra padėtas katedroj šalia Ispanijos karalių.

El Greco ir pirkliai Negalime pamiršti El Greco — to garsiojo Ispanijos tapytojo namo, kuris šiandien paverstas muzėjumi, žydų sinagogos, turinčios apie 700 metų. Žydai, kurių čia buvo apie 60.000, turėjo labai didelę įtaką Ispanijos gyvenime. Jų gyventojų kvartalo namai mažai kuo skiriasi nuo ispanų.

Kaip ir visose turistų lankomose vietovėse, taip ir Toledo mieste, pilna suvenyrų, krautuvų, o įkūrus „vaizbūnai“ siūlo augštesniais kainom netik atvirėlius, bet ir „brangių“ paveikslų, paprašydami tūkstančių pezeti. Kai pradėdi derėtis, jie „brangų“ paveikslą nuleidžia iki pusės užprašytos sumos ir pagaliau... net ketvirčio. Nevienu amerikietį apgauna, nes kitą vietą jį savo nupirkta paveikslą pamato už keliasdešimt pesetų.

Varšuva. — Kai buvo paskelbta Kubos blokada, lenkų laivo „Bialystok“ kapitonas, būdamas netoli blokados srities, susijaudinęs per radiją užklauso Varšuvą, kaip elgtis. Jam buvo patarta pasakyti amerikiečiams, kad gabe-na svogūnus.

— O jeigu jie nepatikės?

— Tada duok pauostyti...

— Tada duok pauostyti...

— Tada duok pauostyti...

— Tada duok pauostyti...

— Tada duok pauostyti...

— Tada duok pauostyti...

— Tada duok pauostyti...

— Tada duok pauostyti...

— Tada duok pauostyti...

— Tada duok pauostyti...

— Tada duok pauostyti...

— Tada duok pauostyti...

Jie sako...

Paul Henry Spaak, Belgijos atstovas, kalbėdamas Afrikos — Azijos tautos: „Jūs bijote, kad sujungta Europa taps tarptautiniu imperialistų monopoliumi. Modernioji Europa negali tapti kitus kraštus išnaudojanti sąjunga. Mes prarastume savo vietą pasaulyje ir pasidarytume nekenciami. Mūsų tikslas — eksportas. Jei mes apgausime savo klientus, sunaikinsime patys save. Mes jums ištiesiam draugišką ranką ir priminkite ją su pasitikėjimu, bet ne su neapykanta“.

Filipinų prezidentas Macapagal, paklaustas, ką jis galvoja apie komunistų įsigalėjimą Azijoje: „Aš esu labai pesimistiškai nusiteikęs. Mano nuomone, komunistai užims visą Laos, pietinį Vietnamą ir Kambodiją. Kas gi juos sulaukys?“

Gen. M. Taylor, JAV kariuomenės štabo viršininkas: „Aš dar nemačiau popieriaus lapo, kuriame betkokios sąmatos suma būtų mažesnė nei bilijonas dolerių“.

Paryžiaus laikraštis „L'Aurore“: „Amerikiečiai įieško savo kapitalui rinkų Europoje. Perkami vokiečių ir prancūzų šėrai. Kas darosi su jų pačių pramone? Amerikos ekonomija prarado savo dinamizmą. Argi JAV pasitenkins trečiaja vieta pasaulyje?“

Komikas Bob Hope britų publikai, kur dalyvavo ir karalienė: „Amerikoje nėra titulu. Mes turime tik dvi klases: kennedžiai ir nekennedžiai“.

Prancūzų diplomatas, paklaustas apie Kubos krizę: „Mes negalime per daug rūpintis kitų rūpesčiais, mums užtenka savų. Mes irgi nežinome ką daryti su Monako“.

Britanijos užs. r. min. Home, stebėdamasis anglų nesiorientavimu: „Esu nustebęs, kiek inteligentų žmonių nesikia, kas yra mūsų draugai ir kas prieštai. Man gėda, kad krizės metu tiek daug anglų nekaltino rusų, bet amerikiečių. Kada mes suprasime, kad komunistų tikslas yra mus sunaikinti, o amerikiečių — mus matyti laisvus?“

Britų diplomato patarimas amerikiečiams: „Mes esame linke į derybas ir visiškai nepasimokėme iš Miuncheno. Niekada krizės atveju nekreipkite dėmesio į Britaniją“.

Prez. Kennedy, kalbėdamasis su finansų min. D. Dillon: „Jeigu aš nebūčiau prezidentas, tai šiuo metu investuočiau į šėrus“. D. Dillon atsakė: „Aš irgi tą patį daryčiau, jeigu Jūs nebūtumet prezidentu“.

VIENAS TIKSLAS — VIENAS FONDAS

AL. GIMANTAS

Daugelyje JAV ir Kanados vietovių pravedamas kasmetinis aukų rinkimo vaju, skiriamas įvairioms šalpos, ligoninių, jaunimo organizacijų, medicinos tyrimo, prieglaudų ir kitiems reikalams, kuriems valdžia neranda reikalo skirti pinigų. Tie vaju vedami šūkiai — duok syki visiems! Pilietai, žinodamas, kad jo daugiau nevargins įkūrus įvairių aukų rinkėjų, skiria tam tikrą sumą; kurie neretai yra išskaitoma darbovietės iš jo algos. Tam tikslui aukas skiria individualūs asmenys ir bendrovės. Tokiu būdu bendrai surenkamos sumos esti impozantiškos ir tikrai savąjį tikslą pilnai pasiekiančios.

O kaip pas mus? Ir lietuviškajame pasaulyje pasirodo mintys, kad ir mūsų kaimams jau pats laikas pagrindinai peržiūrėti aukų rinkimą bendriems reikalams. Viena yra tikra ir negincijama: kol išvis klestės lietuviškoji veikla, be aukų, be paramos neišsivysime. Amerikinius ir pakankamai išbandytus metodus pasiskoline, argi neįstengtume bendrosios veiklos finansuoti žymiai didesnėmis sumomis? Jei tautietis žinotų ir būtų tikras, kad iš jo prašoma tik vienos metinės aukos ir jo daugiau niekur nebevargins aukų rinkėjai, jis tikrai lietuvišku nuoširdumu skirs tą vienkartinę metinę auką, jau iš anksto žinomiems ir patvirtintiems tikslams.

Ką turėtume remti? Pirmoje eilėje, aišku, turėtų eiti šalpa — BALFas, po to kultūrinės, reprezentacinės, politinės veiklos finansavimas. Kiekvienas tautietis aukodamas žinotų, kad iš kiekvieno jo paaukoto dolerio tiek centų eina tokiam reikalui, tiek centų kitam ir būtų patenkintas galėdamas savąją auką prisidėti prie galimai platesnės lietuviškosios veiklos rėmimo. Jei visos aukų rinkimas būtų tvarkomas tokiu ar panašiu pagrindu, vėl plačiai atsivertų lietuviškosios piniginės ir širdys ir nereikėtų nuolat ir kasdien vieni kieno graudinti to būtinio pinigino. Ar tai tik fantazija? Tępa-svarstoma kiekvienas skaitytojas savosios aplinkos ratelėje: vienam tikslui — vienas fondas — viena auka!

Skaityti kalba

Sunku būtų operuoti skaičiais, bet, sakykime, labai atsargiai skaičiuojant, susipratusių lietuvių dar galėtume suskačiuoti iki 100.000 ir jei kiekvieno auka būtų tikrai skirta, kiekvienas pasakytų, kiek kiekvienas metais galima būtų surinkti bendrajai veiklai taip būtiną pinigino. Ar tai tik fantazija? Tępa-svarstoma kiekvienas skaitytojas savosios aplinkos ratelėje: vienam tikslui — vienas fondas — viena auka!

Skaityti kalba

Sunku būtų operuoti skaičiais, bet, sakykime, labai atsargiai skaičiuojant, susipratusių lietuvių dar galėtume suskačiuoti iki 100.000 ir jei kiekvieno auka būtų tikrai skirta, kiekvienas pasakytų, kiek kiekvienas metais galima būtų surinkti bendrajai veiklai taip būtiną pinigino. Ar tai tik fantazija? Tępa-svarstoma kiekvienas skaitytojas savosios aplinkos ratelėje: vienam tikslui — vienas fondas — viena auka!

Skaityti kalba

Sunku būtų operuoti skaičiais, bet, sakykime, labai atsargiai skaičiuojant, susipratusių lietuvių dar galėtume suskačiuoti iki 100.000 ir jei kiekvieno auka būtų tikrai skirta, kiekvienas pasakytų, kiek kiekvienas metais galima būtų surinkti bendrajai veiklai taip būtiną pinigino. Ar tai tik fantazija? Tępa-svarstoma kiekvienas skaitytojas savosios aplinkos ratelėje: vienam tikslui — vienas fondas — viena auka!

Skaityti kalba

Sunku būtų operuoti skaičiais, bet, sakykime, labai atsargiai skaičiuojant, susipratusių lietuvių dar galėtume suskačiuoti iki 100.000 ir jei kiekvieno auka būtų tikrai skirta, kiekvienas pasakytų, kiek kiekvienas metais galima būtų surinkti bendrajai veiklai taip būtiną pinigino. Ar tai tik fantazija? Tępa-svarstoma kiekvienas skaitytojas savosios aplinkos ratelėje: vienam tikslui — vienas fondas — viena auka!

Skaityti kalba

Sunku būtų operuoti skaičiais, bet, sakykime, labai atsargiai skaičiuojant, susipratusių lietuvių dar galėtume suskačiuoti iki 100.000 ir jei kiekvieno auka būtų tikrai skirta, kiekvienas pasakytų, kiek kiekvienas metais galima būtų surinkti bendrajai veiklai taip būtiną pinigino. Ar tai tik fantazija? Tępa-svarstoma kiekvienas skaitytojas savosios aplinkos ratelėje: vienam tikslui — vienas fondas — viena auka!

Skaityti kalba

Sunku būtų operuoti skaičiais, bet, sakykime, labai atsargiai skaičiuojant, susipratusių lietuvių dar galėtume suskačiuoti iki 100.000 ir jei kiekvieno auka būtų tikrai skirta, kiekvienas pasakytų, kiek kiekvienas metais galima būtų surinkti bendrajai veiklai taip būtiną pinigino. Ar tai tik fantazija? Tępa-svarstoma kiekvienas skaitytojas savosios aplinkos ratelėje: vienam tikslui — vienas fondas — viena auka!

Kas ir kiek? Matome patys, kad ka nors daryti jau pats laikas. Milijoninis fondas, deja, jei ir nesuostojęs, tai jau bent yra apstojęs. Svarbiausieji tūkstantčiai jau sumesti ir ateityje jie vargiai ar dides tokia sparta, kurią matome nuoširdžių patrijų ir veikėjų pradinę iniciatyvą. Bendrąją veiklą turime finansuoti visi pagal savo išgalas, pagal savąją sąžinę. Juk reikalingos nuolatinės ir pastovios pajamos kasmet, nes atsitiktinės aukos neleidžia pradėti nė vieno rimtesnio darbo. Turėtų būti kasmet sudaroma visos lietuviškosios veiklos bendrinė sąmata, iš kurios jau galėtų paaiškėti, kiek maždaug lauktina iš kiekvieno lietuvių dirbančiojo, iš kiekvienos šeimos. Prisidėjus prie visos akcijos mūsų laikraščiams, radijo valandėms, organizacijoms, tikėkime, neturint nė mažiausios opozicijos, tautiečių atsiliepiamas būtų spontaniškas, gausus, visuotinis.

Graudenimai nieko nepadės

Jei ir toliau liksime prie senojo metodo, vargiai finansinė padėtis pagerės. Ir vėl graudensime savuosius, barmis vieni kitus, pyksime, priekaištausime ir vėl šauksime apie televizijos, šaldytuvus, vasarnamus ir kadilakus, ir vėl nuo bendrinės veiklos nukreipsime dalį tautiečių į visišką nejautrumą. Tai realybė, su kuria skaitytis turi net ir patys didžiausi optimistai. Barimu ir priekaištavimais tikslu tikrai nepasieksime jau vien dėlto, kad mūsų baramieji vargiai ar skaitys, kad ir pačius graudulingiausius straipsnius, kaip lygiai nepasiekia iš saikyklos barantis kunigo balsas tu, kurių bažnyčioje nėra ir kurie visvien negirdi.

Skaityti kalba

Sunku būtų operuoti skaičiais, bet, sakykime, labai atsargiai skaičiuojant, susipratusių lietuvių dar galėtume suskačiuoti iki 100.000 ir jei kiekvieno auka būtų tikrai skirta, kiekvienas pasakytų, kiek kiekvienas metais galima būtų surinkti bendrajai veiklai taip būtiną pinigino. Ar tai tik fantazija? Tępa-svarstoma kiekvienas skaitytojas savosios aplinkos ratelėje: vienam tikslui — vienas fondas — viena auka!

Skaityti kalba

Sunku būtų operuoti skaičiais, bet, sakykime, labai atsargiai skaičiuojant, susipratusių lietuvių dar galėtume suskačiuoti iki 100.000 ir jei kiekvieno auka būtų tikrai skirta, kiekvienas pasakytų, kiek kiekvienas metais galima būtų surinkti bendrajai veiklai taip būtiną pinigino. Ar tai tik fantazija? Tępa-svarstoma kiekvienas skaitytojas savosios aplinkos ratelėje: vienam tikslui — vienas fondas — viena auka!

Skaityti kalba

Sunku būtų operuoti skaičiais, bet, sakykime, labai atsargiai skaičiuojant, susipratusių lietuvių dar galėtume suskačiuoti iki 100.000 ir jei kiekvieno auka būtų tikrai skirta, kiekvienas pasakytų, kiek kiekvienas metais galima būtų surinkti bendrajai veiklai taip būtiną pinigino. Ar tai tik fantazija? Tępa-svarstoma kiekvienas skaitytojas savosios aplinkos ratelėje: vienam tikslui — vienas fondas — viena auka!

Skaityti kalba

Sunku būtų operuoti skaičiais,

Paverętoje tėvynėje

RUOSIA NAUJA BYLA

Spalio 20 d. vad. "auksčiausias teisėjas" Vilniuje mirė bausmės teisėjas. Jis buvo dešimt kaltinamųjų buv. pagalbinių policijos dalinio narių, o tik 9 (jų tarpe ir Amerikoje gyvenanti maj. A. Imputevičius). Buv. leit. J. Stankaičius, kuris iš pradžių buvo teisiamas drauge su pasmerktaisiais mirties, sudarė naują bylą. "Prokuroras" V. Galinauskas, remiantis išsėdintais Stankaičiaus padarytu "nusikaltimu visuma", mat, jis netikėtai davė "ta-rybinį žmonių žudynės" gudinį, bet dar ir veikęs prieš sovietinius partizan-čius. Su Stankaičiumi kartu, atrodo, bus teisiamas ir dar keletas naujų kaltina-mųjų.

LIEUVIAI KAZACHSTANE

Vilniaus radijas paskelbė, jog Ka-zachstane "dėba, padedamas statyti plėtinėse žemės sandėlius grūdų priėmimo punktams, didelis Lietuvos statybininkų būrys". Statybininkų vir-sininkai raportavo, kad ir vyriausy-bei, kad jų brigada iš 200 jaunų pir-mūnų pusantro mėnesio ankščiau nu-statyto laiko įvykdžiusi statybos mo-nitavimo programą. (Siu 200 jaunųjų vad. "statybininkų traukinių" buvo kom-somolo pastangomis išgabenti Ka-zachstanan žm. lėpės 3). 50 statybi-ninkų "nutarė" iki metų pabaigos pa-silikti Kazachstane...

VIZIJOS BE TELEVIJOS

Vilniaus televizijos studijoje darba gali gauti tik labai geri komunistai. Jos tarnautojas Evaldas Narūnas me-lė žmonai išreikšti kumščių kalbą: "S. m. rūpiuosi 22 d. taip sumusė savo žmoną, kad, netekusią samonės, ją išsi-vežė greitųjų pagalba. Gydotojai E. Na-rūnienė konstatavo kraują išsijusimą i. smegenis bei smegenų sukrėtimą. Moteris sunkiai serga, tačiau jos vy-ras iki šiol nepasidomėjo žmonos svei-kata. Nerūpi jam ir trejų metų sūne-lio likimas..." Tik Norūno bendradar-biams parasiu specialia skunda i. "Ties-os" redakciją, miliejiems organai pa-galbau buvo priversti išsiųsti. I sumus-tos Narūnienės nusiskundimą televi-zijos studijos partinei organizacijai nie-kas net nesitiekė atsakyti.

"SEVASTOPOLIO VALSA"

Vilniaus gastrulaves Kauno valsty-binis muzikinis teatras "Šiuos supa-zindino su savo naujaisiu pastaty-mu — K. Listovo muzikine komedija "Sevastopolio valsas". Spektakli reži-savo Aldona Rakevičiūtė. Pagrindinius vaidmenis atliko V. Blazys, V. Rimke-vičius, L. Stanevičius ir S. Repškaitė. Spektaklio dirigentas — Juozas In-dra, dailininkas — Myk. Labuckas.

ODE BATSHUVIŲ GARBEI

Vilnietis C. Martynas "Šliotos" pus-lapuose skundžiasi, kad ilgiausios ei-lės Vilniuje susidaro prie batų taisy-mo artelių, kada Vilniaus gyventojai sunaš batus taisyti ar stengiasi atsi-imti pataisyti. Jis negali karėti žo-džių Komjaunimo. Ludo Geros, Vil-niaus gatvės, Lenino prospekt ir net fabrikos "Batos" batus taisyti: "...ba-tams nesvarbu, kokie jie bebūtų — ar tai moteriški balti ar smaili kulniuko, ar tai vyriški juodi, — abejingas pasielgia batusiuvys. Jis nesivako jo-kia grožybiu. Nesuvalgiu jo smailius kulniukais, ins ir taip juos pataisys, kad sunku bus atpažinti ar tai tikrai tavo batai. Duosianai smala pateps ne tik batų padus, bet ir visa viršū iš-margins. Jeigu nepatinka tokie pagra-zinimai, i namus pasisines gali su peiliu smale nugriauti. Čia jau ne batusiuvio reikalas! Taip pat niekuo de-

tas batusiuvys, jeigu jums iš ka tik nau-jai prikaista padu išimdu viny ir duris i koja. Tokia atveju nepaprastai iš-i-dėti i rankinuką ar kšienė akmenį. Ki-tas reikalas, jeigu jums prie juodu ba-tų padų prikljuoja puse balto kulno, puse juodo. Žinoma, jums tai nelabai patinka, o batusiuvys žavisi tokiu savo išradingu. Nejaugi jis suvaks visų skonių? Ne jo reikalas! Taip pat ne batusiuvio reikalas, jeigu per pora dienų jūs vėl atnešate batus su nukritusiais kulnais ir išsižiojusiais padais ir dar drįstate plūsti jį už blogą darbą. Ne-jaugi batusiuvys kaltas, kad jūs nemo-kate atsargiai vaikščioti? Ko gero, dar ušimansysite, kad batusiuvys neverstų i vieną krūvą vyriškų darbinų batų i moteriškų šleiginių. Nejaugi jam turi rūpėti, kaip atrodys jūsų batai? Argi verta pykti, jeigu atėjus pasilinti ba-tus, jums neduoda nei skutuliuko popie-riaus jiems suvynioti? Nejaugi taip sunku nusipirkti kšienę laikraščiu?...

Vilniūčio problema dar labiau kom-plikuoją dabartinis Lietuvos avalynės fabrikų i rinka išleidžiamų gaminių žiauriai kritusi kokybė. Savų broku visoje Lietuvoje garsiausias yra Kau-no "Raudonas spalis". Jo batusiviai vadovauja nauji komunistiniai ški-riai: "Valdžios nauda tegu kšpas ga-do!..."

KOLUKIETIS IR BRIGADININKAS

Varnių rajono "Parybinio valstie-čio" kolūkių brigadininkas Martynas Ivancėvičius, pasipiktinęs vienu kol-ūkiečiu, atvedė komisiją jo dykdauo-niavimo vaisiams patikrinti. Ivancėvi-čius išakė pasišalinti, kodėl kolūkie-čio arai perdideli privačiams sklpe, kodėl tiek daug galvijų ganosi kol-ūkio ganyklose. Komisija nustebeino ra-kius ir šaltas kolūkiečio atsakymas: "Brigadininke, nešokinė. I tamsta nu-sižiūrėjęs ūkininkauju..." Norėdama pastoti kelia piktiems liežuviams, ko-misija patikrino privatų brigadininko turta. Pasišokė, kad brigadininkas Ivancėvičius turi dvi karves, buliuką, du veršius, dvi višernormes avis, ke-leta kiaulių ir visa pulką sparnuotų. Pavasari jis laikė tris paršavedes, pri-ko ir atšėres privačiai pardavė tris karves. Daržinėje ir ant tvarto komi-sija aptiko dvidešimt penkis vežimus kolūkinio šieno. Brigadininko privatas sklypas — hektaras vienuolika arų. Savo gyvulių brigadininkas negarė hektarą kolūkinio dobiu ir keturis hektarus kolūkiui priklausančių ga-nyklų... Del viso šio didelio turto kol-ūkiečiai savo brigadininką buvo prad-je vadinti mažoju karaliku, o jam, atrodo, nepatinka už jį mažesni karaliukai, kurie turėtų būti paprastais so-vietinio dvaro kumečiais...

PROFSAJUNGŲ VEIKEJAI

Kauno "Neries" santechnikos įren-gimų gamyklos profsajungos komiteto pirm. A. Černiauskas ir sekr. B. Ma-slauskas, užtao rūpinęsi darbininkų ir tarnautojų reikalais, ramia komunisto pastoti pardavinėjo pašalinams as-meinims "Neries" kolektyvo nariams skir-tus vasaros atostogų nemokamus ke-liažius i Druskininkus, Birštono ir Lampedžių kurortus. Vienas toks ke-liažis buvo atiduotas juo tiesioginio višniuko — mašinų gamybos darbi-ninkų ir tarnautojų profsajungos res-publikinio komiteto pirm. R. Vitulskio motinai. Abu profsajungų "veikejai" i savo kšienė susirėdė geroka sumą pinigų, skirtų N. Metų eglutei, darbi-ninkų dietiniam maitinimui ir muzikos instrumentų pirkimui. Kilni triušma megna tildyti respublikinio k-to pirm. R. Vitulskis, nes juo, atrodo, reika-lauja paprastas nuosirdumas už mo-tinai padovanotą nemokama keliažį. Del pinigų pasisavinimo abu nie-kadačai teisnaisi, kad jie pinigų pa-naudoje konjakiu pirkti: be "tepmo" konjaku jie, girdi, nebūtų gave nė vie-no keliažio "Neries" imonei... —vkst—

NOTARAS

ANTANAS LIUDZIUS, B.L. savo įstaiga nuo liepos 1 dienos perkelė i naujas patalpas — Turner Building (suite 203) 21 Main St. East, Hamilton. Telefonai palieka tie patys: įstaigos: JA. 7-5575; namų — FU. 3-8928

MALDAKNYGE
DIDYSIS
RAMYBĖS
SALTINIS

PREL. PR. JURO
Pataisyti ir leidimas
išleido Tėvai pranciškonai

640 psl. Kaina \$1. Labai patraukli, tinka kaip dovana visokiosios pro-gomis. Gaunama per knygų platin-tojus ar leidėjų adresu:

FRANCISCAN FATHERS
DARBININKAS
910 Wilton Avenue,
Brooklyn 21, N.Y., USA.

KANADOJE GAUNAMA PAS
SPAUDOS PLATINTOJUS.

Mohawk Furniture LTD.

137 RONCESVALLES AVE. 2448 DANFORTH AVE.
Telefonas 537-1412 Telefonas OX. 9-4444
Atidaryta nuo 10 val. ryto Atidaryta nuo 9 val. ryto
iki 10 val. vakaro. iki 9 val. vakaro.

TIESIOG IS BALDU PARODOS 1962 metų MODELIAI

yra išstatyti abiejose krautuvėse,
nupirkti 5 fabrikų visi baldai
ir parduodami
labai nupigintomis kainomis.
Didelis pasirinkimas.

Geriausia proga įsigyti
naujausios mados baldus.

Valome, taisome ir atremontuojame įvairius baldus.
Kviečiame visus atsilankyti netik i Toronto, bet i pačių apylinkių.

Ši šeštadienį, lapkričio 17 d., 7.30 val. vak.,

ROBERTS RESTAURANT salėje, 747 King Et. East,
Hamiltono Šalpos Fondas ruošia vakaro užbaigimo progą

BALIU-ŠOKIUS

Sokiams gros BENNY FERRY orkestras. Įdomi loterija, turtingas būfetas.

VISI Hamiltono ir apylinkės lietuviai maloniai kviečiami gausiai dalyvauti.

Šalpos Fondas

HAMILTON, Ont.

"PIRMASIS SKAMBUTIS" — ko-medija statoma E. Kudabienės vėl pradžiūgins Hamiltono lietuvius po kelių pertraukos. Ją matysime paskui-niuose ateitininkų ruošiamuose šokiuo-se prieš Adventą. Pradžią 6 v.v., vieta — ukrainiečių salė — 170 Parkdale Ave. N. Laikas — gruodžio 1 diena.

Kviečiame visus Hamiltono ir apy-linkės lietuvius atsilankyti i pasi-juokti! Taip pat prašome, kas galite, visus tautiečius ir kuopos narius pa-aukoti loterijai fantų. Fantus smėsti sekmdienį i liet. par. salę — spaudo-kloska. Bus priimami po 10 val. Mi-šių iki 11 val. Kuopos valdyba.

KRISTAUŠ KARALIAUS šventės

minėjimo programos dalyviams nuo-sirdžiai dėkojame: paskaitininkui dr. V. Vygančiui, sol. V. Vėikiaičiui, mu-zikai D. Skrinaitėi, parapijos choro choristams, jauniems menininkams: M. Kleveitėi, T. Tumaitėi, L. Stanė-vičiui, J. Kaminskai, D. Kudabai-čiui, B. Ausrautai ir Vyt. Beniušiui.

Minėjimo metu prie lėjos sufrin-ka aukų \$98. Minėjimo išlaidos: sales nuoma \$80, honoraras \$40, kelionės iš-laidos \$30,20, programos \$9, 15, gėlės scenos puošimui \$412, smulkios išlaidos \$2.26. Iš viso išlaidų \$145.73. Skirtumas \$47.73 padengtas iš lėjos.

At-kų Kuopos valdyba

VĖJUS TAUTOS NAMAMS 82 savi-terje gavo efektyvią pagalbą iš Ročes-terio, N.Y., kolonijos lietuvų, iš ku-rios LN nariais su \$100 įstojo 7 tau-tiečiai: O. Cieminienė, K. Cieminis — 12 m. sūnus, J. Jurkus, P. Norkeliū-nas, V. Zlatkienė, K. Zlatkus ir A. Zu-vienė — iš viso \$700. Tuo būdu puikiu kontrasmūgiu atsakyta tiems tautie-čiams, kurie šiuo metu savo pasitrau-kimais buvo kiek susilpninę LN kovos frontą. V. Labauskas iš Paris, Ont. pats atsakė i Hamiltoną ir pasiūlė prie jo turėtų \$400 dar \$200. Hamil-tonietis Ant. Gelžinis pridėjo \$200, pa-feldamas savo pagalbą LN iki \$500. Iš viso šia savaitę LN įgėjos pakuo \$1100 ir vėjas pasiekė \$84.400. Visiems nuo-sirdžiai ačiū!

LN v-bos pirm. St. Bakšys savo iš-vykoje i Ročesterį daug pagalbos pa-tyrė iš M. ir O. Cieminų. Už malonų priėmimą, vaises ir nakvyne LN v-bos vardu reikiame giliausia padėką!

Pirmasis v-bos pirminko lankyma-sis LN reikalais tolimajame Ročesteryje davė tiesiog visas viltis prašokan-čius rezultatus!

LN KINO TEATRE DELTA šia sa-vaitę istorinis filmas "Herklus" i komediją su D. Martin ir J. Lewis, ku-ris labai mėgiama vaikų.

Kitą savaitę visi būtinai atvykime

pasiziūrėti didžiojo šventojo šv. Fran-cišiaus Asyžiečio filmo "Francias of Assisi" ir "Kelonės i žemės viduri". Pastarasis pastatytas pagal garsiojo rašytojo Jules Verne romaną.

LN v-bos pirm. išsuntinėjo nariams laiškus, perduodamas v-bos šventinius sveikinimus ir labai prašydamas pad-ėti išpopuliarinti mūsų kino teatro lan-kymą. Visi maloniai prašomi priimti jo prašymą, atsilankant lapkričio ir gruodžio mėnesiais su šeimomis ir drau-gais mažiausiai nors kartą i mėnesį.

ALYVOS SUTARTIS spalio mėn. per LN Kultūros Fondą atnaujinio šie tautiečiai: P. Savickas, J. Stungevi-čius, N. Sniulis, A. Pusedis ir B. Orvidas. Už juos gauta \$22. Nuosirdus ačiū!

Sk. St.

St. Catharines, Ont.

VISUOTINIS APYLINKES NARIU SUSIRINKIMAS. — Lapkričio 18 d. 11 val. tuojau po pamaldų, lietuvų T. pranciškonių vienuolyno patalpose šau-kiamas St. Catharines apylinkės visuo-tinisi narių susirinkimas.

Darbo tvarkė: 1. Susirinkimo atida-rymas, 2. pirminko ir sekretoriaus rinkimai, 3. praėjo visuotinio narių susirinkimo protokolų skaitymas, 4. valdybos pranešimas, 5. kontrolės ko-misijos pranešimas, 6. valdybos rinki-mas, 7. kontrolės komisijos rinkimas, 8. klausimai ir sumanymai, 9. susirinkimo uždarymas. Apyl. valdyba

Niagara pusiasalis

NEPRIKL. LIETUVOS KARIUOM. ATSKIRIMO 44 m. sukakties minėji-mas įvyks lapkričio 24 d. 6 v.v. slova-ky salėje, Page St. ir Welland Ave. kampas, St. Catharines, Ont.

"Oficialioje dalyje invokacija, žuvisiųjų pagerbimas, žodis Lietuvos gen-ksulo Kanadoje dr. J. Žmuidinui. Meninė dalį išpildys TL choras "Var-pas". Po to — pūbuvys ir vaises. Gros geriausias ukrainiečių orkestras "Mos-kal". Lapkričio 25 d. 10 val. ryto, 75 Rolls Ave., St. Catharines, Ont. pa-maldos už žuvusius karius.

Choras "Varpas", perėngęs pirmąjį tremties gyvenimo dešimtmetį, davė nepaprastai daug lietuvių išieivio dvi-ai, puoselėdamas dainos meną nevien Toronto lietuvių kolonijai, bet JAV ir Kanados lietuviams. Niagaros pusiasia-liu lietuviai gali pasididžiuoti, kad "Varpo" koncertas bus atstautas Ni-a-garos pusiasalyje su dešimtmečio nau-jąja programa.

Tad visi dalyvausime ten, kur skam-bės nepriklausomos Lietuvos atstovo žodis i choro "Varpas" dainos vai-kams Lietuvos! Ramovėnų valdyba

SEIMU SVEIKATOS TARNYBOS ONTARIO PROVINCIOJE

Turėtumėte žinoti apie dideli skaitų Ontario provin-cijos turimų sveikatos tarnybų, kurių tikslas yra pa-dėti jums arba jūsų šeimos nariams. Patartume ši skelbimą išsikirti ir laikyti savo informacijai.

DANTŲ TARNYBOS

Sveikatos Departamento Dantų Skyriui priklauso šios tarnybos:

- Dantų tarnybos Ontario Protinėse Ligoninėse ir Centrinė Dantų Laboratorija.
- Geležinkelio vagonų — dantų kabinetų — ope-ravimas. Jie aptarnauja mokyklų vaikus tam tikruose neorganizuotose teritorijose.
- Dantų patarnavimai organizuotų teritorijų vaikams, teikiant paramą vietinėms sveikatos tarnyboms.

UŽKREČIAMŲ LIGŲ KONTROLE

Tai tvarko Epidemiologijos Skyrius, kuris remia visas savivaldybes jų pastangose tyrinėjant užkrečiamų ligų kilmės priežastis.

SVEIKATOS VIENETAI

Sveikatos Vienetai yra miestų bei kaimų savivaldy-bių unijos, kurių tikslas parūpinti veiklesnes svei-katos programas bendruomenėms. Šios unijos gali su-sidėti iš valstijų, apskričių arba miestelių grupių, kurių su savo miestais. Šie vienetai veikia vietinių Sveikatos Tarnybų žinioje, kurie paskiria Vietenų personalą, susidedantį iš gydytojų, slaugių, veteri-narių, sanitarijos inspektorių bei raštinių.

APYLINKES SANITACIJA

Šis skyrius administruoja ir teikia patarimus viet-niams sveikatos organams, kiek tai liečia maisto sa-nitaciją, pieno ir pieno produktų, valgyklas, atmatų pašalinimą, poiso bei mokyklų sanitariją, kaimų ap-rūpinimą vandeniu ir kanalizacija, vabzdžių bei grau-zių kontrolę ir kitus sanitacijos atvejus.

INFORMACIJA IR REKLAMA

Čia formuojami planai, kaip Ontario gyventojus būtų galima geriau supažindinti su jų naudai skiriamais sveikatos patarnavimais.

PRAMONĖS HIGIENA

Šis skyrius propaguoja sveikatingumą pramonėje. Darbdaviai yra skatinami parūpinti medicinos patar-navimus, nukreiptus i bendros sveikatos išlaikymą.

Lietuviai pasaulyje

JA Valstybės

KUN. DR. K. MATULAIČIUI, MIC. "Laivo" red. lapkričio 1 d. sukako 45 kunigystės metai. Išvėntintas 1917 m. lapkričio 1 d.

V. TAMOSIONAITIS, pernai baigsi si-un-tą Urbanoje, ruošdamasis magist-rės laipsniui, buvo išvykęs Vokietijon i Miuncheno-un-tą pagilinti studij. Dabar gavo paskyrimą Illinois-un-te Urbanoje dėstyti vokiečių kalbą.

PRFL. PR. JURAS, Kunigu Vieni-bės pirm. JAV, bendraraštyje priem-na Kun. Vienybės seimo nutarimą, kad lapkričio mėnesio skirtas katalikškos spaudos platinimui.

R. LEIMONAS yra baigęs sociali-nius mokslus magistro laipsniu; kaip atsargos karininkas, atliekas karinę prievoles, pakeltas i kapitono laipsnį JAV armijoje.

LIETUVŲ RELIGIJOS KONGRE-SAS įvyks 1964 m. rugsėjo lapkričio Niujorke. Tai proga bus suruosta paro-da apie persekiojamą Bažnyčią Lietu-voje. Muzikos komisijos pirm. — prof. J. Zilevičius. I centrinį k-tą kongresui ruošinti kviečiami lietuvų katalikšku centrinių org-ju pirminkai ar jų at-stovai.

D. BULGARAUSKAITIS, chemijos doktorantė Fordham-un-te Niujorke, pradėjo dėstyti chemiją Bronx Com-munity kolegijoje.

DR. L. ir I. KRIAUCELIŲNAI, či-kaigiečiai, paskojo \$100 "Tautos Pra-tekis" IV knygos leidimui.

LIETUVŲ FONDO VALDYBA ga-vo iš vyr. giedrinių Čikagoje pra-nešimą, kad miedamas "Giedros" įsi-kūrimo 35 metų sukaktį, nutarė įsi-jungti i LF su \$1000 įnašu. Kartu su laišku gautas \$100 čekis, gį likusi su-ma pažadėta įmokėti dalimis.

DR. V. TERCIJONAS, Letchworth Village, Thiells, N.Y., ankščiau inėšes LF \$5000, papildomai atsiun-tė \$500, pažymėdamas, kad savo įnaš-ori paremti lietuvių švietimo bei kul-tūrinis reikalus pagal LF nuostatus.

Delhi, Tillsonburg

MINEJIMAS IR SOKIAI. — KLB šios apylinkės valdyba lapkričio 17 d. rengia Lietuvos kariuomenės atkūrimo paminėjimą ir šokius. Programoje — paskaita, kurią skaitys svečias iš To-ronto, Lietuvos kariuomenės karininkas, H. Stepatitis. Linksmojo daly: bufetas, puikus orkestras, viliojantis bufetas, loterija ir kiti malonumai. Šis parengimas įvyks Delhi, vokiečių sa-lėje. Pradžią 7 val. vak. Pulkiausia proga išpurtinti "senlapių" dulkes. Kviečiame visus tautiečius gausiai šia puikia proga pasinaudoti.

Delhi apyl. valdyba

NAUJA VALDYBA. — KLB Delhi apylinkės v-bai po keleto mėginimų spalio 22 d. pavyko susaukti visuotini narių susirinkimą i rinkti naują val-dybą: Stasys Kairys, pirm., Petras Au-gaitis, vicepirm., Vytas Petčiulis, sekr., Bronius Dirse, izd., Alfonsas Rudokas, narys. Pirmiausia naujoji valdyba prašo visus tautiečius nuosir-daus bendradarbiavimo i gausaus da-lyvavimo parengimui. Šio lap valdy-ba maloniai pageidauja kitų šios apy-linkės organizacijų bendradarbiavimo, iš anksto painformuojant valdybą apie daromus jų parengimus.

Delhi apylinkės valdyba

LIEUVOS ATSTOVAS J. KAJEC-KAS dalyvavo Pabaltijo valstybių dip-matinio atstovų JAV i Lietuvos gen. konsulų pasitarime Niujorke spalio 19 d. Spalio 25 d. jis iškėlė notą JAV valst. sekr. Dean Rusk, ryšium su Ku-bos įvykiais. Joje tarp kitko pasakya: "Tvirta ir nepalaužiama Jungtinių Valstybių laikysena sustiprins ryšį ir vilgti lietuvių tautos, sovietų agresijos aukos, atgauti savo laisvę bei nepri-klausomybę".

Spalio 22 d. Lietuvos atst. ir O. Ka-jedienė, valst. sekr. ir ponios Dean Rusk kvietimu, dalyvavo diplomatinio atstovų garbei surengtame koncerte ir priėmime Vals. Dep-te. Jie taip pat dalyvavo penkiu centr. Amerikos valsty-bių, be to, Tuniso, Libano, Kuvaito, Gvinėjos, Kinijos, Liberijos, Ispanijos, Vietnamo ir Saudi Arabijos ambasado-rių bei Latvijos ministerijos, generolo Rutherford priėmimuose.

A.A. ST. GREBLAUSKAS, bostoniš-kiis, mirdamas paliko 39 originalius lietuvių dailininkų paveikslius.

BR. VALIUS, Riverside, N.J., Liet. F-dui atsiuntė \$100, P. Andriulis, Phi-ladelphia, Pa., — \$100, S. ir A. Roma-nauskai, Philadelphia, Pa., — \$50 ir pasidėjo įnešti vėliau \$50. Perlaida \$250 gauta per V. Volertą.

Vokietija

JUOZUI KAIRIUI, VLKO vykd. ta-rybos nariui, suėjo 60 m. amž. Jubiliatas yra šventinis, mažesniu ūkininko sūnus, gimes 1902 m. spalio 20 d. Pradžios m-la baigė dar prieš 1 D. kara. Del karo veiksmų mokslų tu-roje pertraukti, bet ano laiko dvasios pagautas, po septynerių metų pertrau-kos, mokėsi toliau. Išlaikęs abituris egzaminus, studijavo VD-un-te ir bai-gė teologijos-filosofijos fakulteto filo-sofijos skyrių. Dirbo Kauno apygardos teisme kandidatu, išlaikė teisėjo egzami-nus ir teisėjo Kaune ir Vilniuje.

VELINIŲ DIENĄ, vienos Hambur-go kapinės kun. V. Šarka pašventino rugpjūčio mėn. mirusio P. Matulko kapo paminklą. Tamsiai rausvo ma-muro antkapis buvo pastatytas velio-nės sūnais ir dukros rūpesčiu.

Pietų Afrika

KUN. P. SPAKAUSKO (Rev. Fran-cis Spakauskas) veltui įjėskotum lietuvių kunigų, vienuolių ar misijonie-rių sąrašą. Vargu ar jis buvo kam ilgi šiol girdėtas, nes 17 metų jo tesiklausė Sudano negrai i 6 metus Kenijos juo-dukai. Per tą laiką nesutiko nė vieno lietuvių. Jo tėvai gyvena JAV. Buvo atvykęs aplankyti.

Urugvajus

URUGVAJUS LIETUVIAI VEI-KEJAI yra jau sudarę Antro P. Ame-ricos lietuvių kongreso organizaciją k-tą, kuriam pirminkinau Vytas Dorelis ir sekret. Gvidas Mačianskas. Kongresas įvyks Montevideo mieste 1963 m. vasario 23-24 d. — vasaros atostogų metu.

Australija

ADELAIDEJE veikia Lietuvių Kata-likų Kultūros dr-ja. Katalikai išijio namus, koplyčiai gavo visas bažnytnes teises; leidžia laikraštį "Tevikės Ai-dus". Lietuvių kolonijoj esama apie 2200. Čia darbuojasi kunigai marijo-na A. Kazlauskas ir Pr. Daukys. Jie leidžia biuletinį "Šventadienio Bal-sas". Paruošė Pr. Al.

SEIMU SVEIKATOS TARNYBOS ONTARIO PROVINCIOJE

LABORATORIJOS

Jų darbo didžiama užima užkrečiamų ligų bakterijų tyrinėjimą. Jų svarbi funkcija yra i pieno bei van-dens bakteriologinė kontrolė.

MEDICINOS STATISTIKOS

Šis skyrius veikia kaip patariamasis organas visiems kitiems departamento skyriams, analizuodamas duo-menis bei planuodamas specialius tyrinėjimus.

VAIKŲ LOPSELIŲ SKYRIUS

Šis skyrius prižiūri visos provincijos lopšelius, kiek tai liečia auklėjimo normas bei gyvenimo sąlygas.

VIESOSIOS SVEIKATOS SLAUGYMAS

Pagrindinis šio skyriaus uždavinys yra sudominti bei padėti vietinėms sveikatos tarnyboms organizuojant viešosios sveikatos slaugymo tarnybas.

MOTINOS IR VAIKO SVEIKATA

Šis skyrius rūpinasi laukiančių motinų bei kūdikių, priešmokyklinio bei mokyklinio amžiaus vaikų svei-katos reikalais.

DVASIOS SVEIKATA

Šis skyrius išlaiko eilę protinių ligoninių, jų tarpe i ligonines—mokyklas protiniai nesveikiems vaikams.

APSAUGA NUO DŽIOVOS

Ontario provincija yra laiminga, kad vadovaujant Ap-saugai nuo Džiovos Skyriui, ji yra išvysčiusi išsamią džiovos kontrolės programą. Savanoriškų grupių iš-laikomos sanatorijos veikia visose provincijos dalyse. Prie jų pacientų išlaikymo išlaidų padengimo labai efektyviai prisideda Ontario vyriausybė, kuri taip pat teikia subsidijas ir naujų ligoninių statybai.

Kadangi Rentgeno spinduliai medicinos mokslo ran-kose tebėra patys efektyviausias ginklas ligos suradi-mui, vyriausybė visoje provincijoje išlaiko kilmoj-mus persvietimo vienetus.

REHABILITACIJA

Isteigusi naująjį Rehabilitacijos skyrių, jo veikla glaudžiai koordinuojama su kitomis medicinos

ŽIBURĖLIAI mūsų mažiesiems

Skyrių veda Birutė Mažeikienė, 204 Yarmouth Rd., Toronto, Ont. Tel. LE. 2-1644

Rimučio kelionė į kopines

Temsta. Danguje viens po kito išsibėgėję žiburėliai. Vėjelis pūsteli. Lapai viens po kito krenta žemėn. Juk darbas irgi baigtas. Rimutis lėtai traukia kojytes per snarūnais lapus. Lūpų šypsena, bet žodžiai palieka neįsistatę. Jis tyli, nes žodžių šis vakaras daug. Tiek daug, kiek danguje žiburėlių. Mamytė eina tyliu. Rimutis šis vakaras didelė šventė.

— Mamytė, ar jau tuoj važiuosim į kopines?

— Atsakymo jis neišgirsta. Jo galvutėje vis tuksena nepasakytos mintys. Juk šis vakaras baigėsi ir kopinės bus pilnos žmonių. Jie visi melsis ir prašys Dievuli, kad įleistų sielas iš skaisčių dangų. Jos visos ten bus tokios laimingos. Juk šis vakaras — Vėlinių vakaras. Dievulis šis vakaras visas maldas iškalbės. Jis vis galvoja, kiek bus tų laimingų sielų. Rimutis pritrūkęs net pirščiukų joms suskaičiuoti.

Staiga sužibėjo jo akutės ir pusbalis sušunka:

— Kaip gražu mamyt! Ir žemėje ir danguje tiek žiburėlių!

Rimutis nori ištraukti rankutę iš mamytės stiprių rankų ir greitai bėgti per kopines ir sakyti visiems žmonėms, kad melstus. Jis, rodos, mato kaip viena po kitą vėlės eina ir dangų pas Dievulį, kur tiek džiaugsmo — tiek, kiek Rimutis dar niekad neturėjo, gyvenamas su mamytė ir žaisdamas su visais savo žaisliukais.

Medžiai siūbuoja. Lapai krinta. Salnos pakastos gėlės nulinkusios iki pat žemės. Rimutis gaila gėlyčių, bet visi pabaigia savo gyvenimą. Tik už gėlytes niekas nesimeldžia. Jos nuvysta ir viskas baigta. O žmogus? Dievulis jį myli ir nori, kad melstus už visus mirusius. Rimutis klūpo ramus, tvirtai sunėręs rankutes. Žvakutės šviesa blyksti ant jo veiduko. Tyliai, tyliai kalba su Dievuliu Rimutis turi daug prašymų šis vakaras. Mamytė paėmė Rimutį už rankutės:

— Jau vėlu! Laikas skubėti namo.

Bet Rimutis dar neviską išsakė Dievuliu.

— Mamytė, — tyliai, tyliai ištaria. — Dar pabūkim. Mes galim padėti sieloms šis vakaras.

Mamytė nusisyps. Džiaugiasi, kad Rimutis suprato jos pasakojimą apie Vėlines, tą sielų gelbėjimo ir prisiminimo dieną.

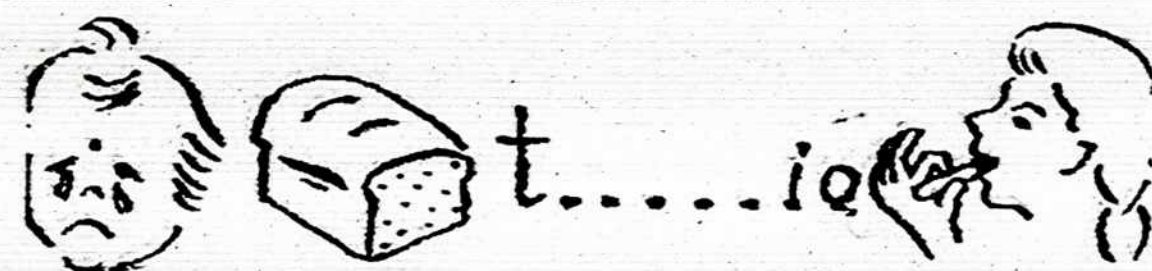
Lėtai žingsniukais ejo prie automobilio. Mamytė tarė:

— Netik šis vakaras. Rimutis. Visas lapkričio mėnuo skirtas mirusiems prisiminti ir už juos melstis.

— Mamytė, kas vakarą atvažiuosim čia į mirusiųjų miestą. Dažnai eisime bažnyčion. Melsimės.

Abu išėjo iš automobilio. Rimutis jautėsi patenkintas, bet pavargęs. Jo galvutė lengvai nusviro ant mamytės peties.

Sesėlė

O kas čia verkia? Perskaite rasite idomų priežodi.
Piešė V. Girmas

Krokodilo ašaros

Ar žinai, kad vaikučiai kartais verkia krokodilo ašarom? O kodėl? Aš tuoj papasakosiu. Buvo taip:

Gyveno džiunglėse storas, pilvotas krokodilas. Sildėsi jis saulėje, paukščiukai jam dantis krapštinėjo. Atrodė toks geras, toks lėtas bausis krokodilas. Beždžionė pažais su juo užsimanė. Prie krokodilo priėjo ir aplink šokinėja. Krokodilą kalbina. Bet tas tik kapt beždžionės už kojos ir išskando didžiausią gabalą. Būtu visai nukandęs, tik ta pabėgti suspėjo. Beždžionė sėdi me-

dyje ir kaukia, skaudančią koją laišo, o krokodilas kad verkia, kad verkia, ašaros kad byra tai byra. Visi žvėreliai sako:

— Tai geras krokodilas. Jis beždžionės gailisi. Verkia, kad negerai pastelgė.

O krokodilas dar didesnes ašaras spaudžia ir vis galvoja:

— Kaip gaila, kad aš tik pusę kojos nukandau. Kad būčiau pasiskubinęs, būčiau visą nukandęs.

Tai tokios krokodilo ašaros. Todėl, jei vaikas ar žmogus nenuosirdžiai gailisi, ašaroja, žmonės sako:

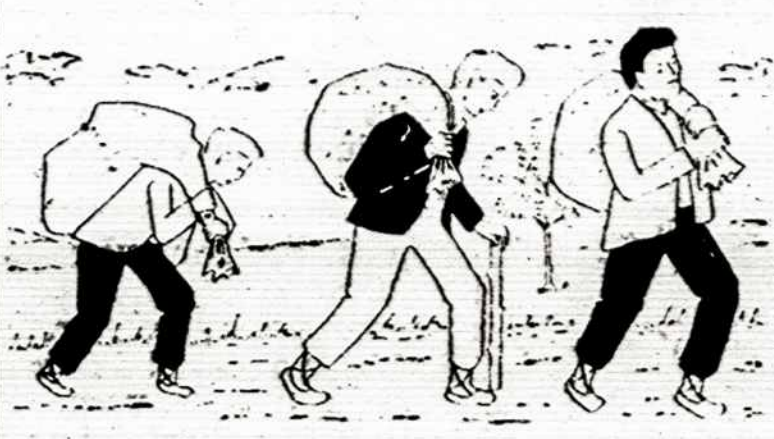
— Jis verkia krokodilo ašarom.

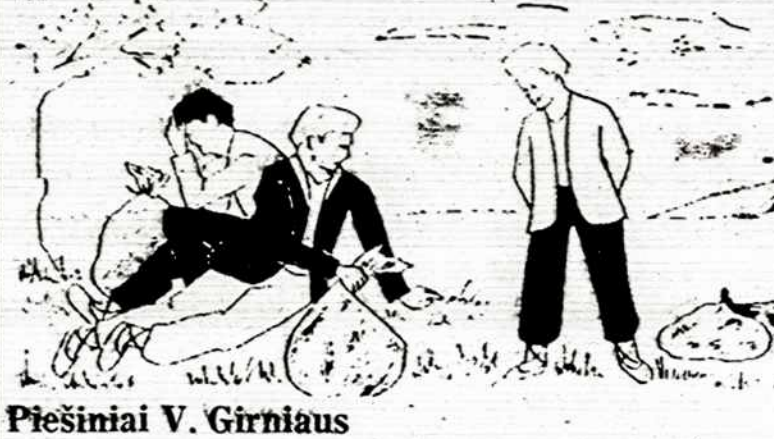
Senovėje, kada nebuvo traukinių nei automobilių, prekes iš vieno miesto į kitą nešiodavo pirklių tarnai.

Vienas pirklys tarė savo tarnams: "Išsirkite patys po mašą, kurį norite nešti". Visi griebė po mažiausią ir lengviausią mašą.

Patį sunkiausią mašą paliko mažiausiam ir silpniausiam tarnui. Bet tas nenusiminė, užsidėjęs mašą ant pečių ir neša nesiskųdamas.

Po kelių dienų kelionės visi buvo labai pavargę. Tik tas, kuris gavo didžiausią mašą, tebebuvo linksmas. Mat, jo mašė buvo maistas skirtas nešėjams. Ir juo toliau, juo greičiau maistas tūstėjo ir lengvėjo.

B. M.

Kariai

Žengte marsi! Pirmyn į kovą! Kaip kariai visi žygiuoja! Viens du trys, viens du trys, žengs ir ašulius kaip karys! Kaip ten buvo, kaip nebuvo, gal kojėlė, jo užkluvo. Viens ir du, viens ir du... Gul Saulius Ant grindų. V. Gričiūtė

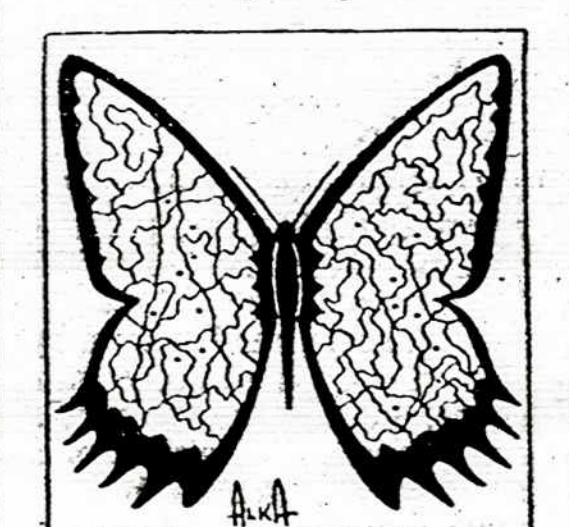
Barbė devyndarbė

Ta mūs Barbė devyndarbė. Blynus kepa smėliu tepa. Reiks pavaišinti katytę, o paskui nupraust lėlytę. Dar lovėlė suvelta, o jau šaukia ją mama: "Paskubėk, greičiau, Barbui! nesivėlink, neužtruk, į darželį reikia bėgti, jau gana su lėle žaisti."

*** Kuriai rūšiai priklauso akiniuosios gyvatės? — klausia mokytojas. — Trumparegių, pone mokytojaus, — atsako mokinys.

*** Mama, — džiaugiasi namo grįžusi dukrelė, — mūsų klasės auklėtoja tokia gera! Aš ją labai myliu. — Džiaugiuosi, vaikel. — Tai dėl to aš ir pasilieku toje pat klasėje antriems metams.

*** — Vytuk, kodėl gi tu stovi ant galvos? — klausia motina. — Matai, aš ką tik išgėriau vaistus ir atsiminiau, kad prieš geriant reikėjo sumaišyti...

Si graži peteliškė slepia savo sparnuose dvi šalis. Nuspalvinkite pieštuku taškas pažymėtas vietas ir surasite tas dvi pažįstamas valstybes.

Stasys Yla

Kai dvasia alksta, o protas nepajėgia

O kaip su tikroju tikėjimu? Niekad nebuvo jo praradęs ar dėl jo svyravęs. Tik nušai, mažėjant tikėjimui mokslu, anas brendė ir šiltėjo. Mokslas buvo mobilizavęs visas dvasines jo galias; dabar jos atsilaivino, užleisdamos daugiau vietos religijai.

Mokslas nepasotina dvasinio alkio pilnumo. Žmogaus dvasia alksta žinėjimo, bet dar labiau išminties, kuri eina toliau už protines patirtis ir susiliečia su tikėjimu. Išminties alkis yra pats giliausias ir jos, kaip tikėjimo, negalima pasotinti tik techniškomis studijomis ar tyrinėjimais.

Nepasotintas alkis

Buvo viena mergaitė, kilusi iš turtingų bajoriškų namų. Namų atmosfera, kurioje ji brendė, buvo kultūringa, bet nereligiinga. Mergaitės dvasia buvo suskilusi. Kartais ji pasilgėdavo kas apvaldytų jos dvasinį nerimą, kartais vėl apsimirindavo. Seima nepasotinę jos alkio religiniu būdu, o paskui ji, jaunamete, pateko Rusijos tremtin ir susidūrė su ateistinėm nnotaikom. Nors pati nepasidėrė ateistai, bet ir nepajėgė nieko "apcinopiamai" dvasiškai susirasti. Dievo klausimas jai vis kildavo, bet galvodama apie tai, ji, rodos, atsitrenkdavo lyg į kokią sieną.

— Bijau galvoti, — kartą ji prasiarė, — nes atrodė smegenys neišlaikys.

Kartą šiai mergaitei, jau studentei, draugė nupirko šv. Raštą, o ji ta proga pasakė:

— Ačiū, bet aš šios knygos turbūt nepašinsiu ir rankas. Bijau skaityti, nes bijau galvoti.

Is tikro galvoti niekas nebijoj, bet bijo sukelti savyje nerimą, bijo tų painiavų, kurių vienas protas, emęs galvoti, neįstengia pašalinti.

Ji neidavo į bažnyčią turbūt dėl tos pačios priežasties. Tik kai mirė jos motina, kasmet, šv. Juzapo dieną, užprašydavo šv. Mišias, pati anksti atsikeldavo ir nuedavo į bažnyčią. Taip ji darė kasmet, tik tą dieną, bet niekad daugiau.

Smegenys — nėra vienintelis žmogaus kelrodis

Sunki tų žmonių padėtis. Protas nerimsta, dvasia nepasitenkina, bet nepajėgia nieko tikresnio rasti. Jie nori sąmoningai religijos, jos jiško, bet tas jų noras kažkur atsiriša, ir jie niekaip nebegali prie religijos prieiti. Jie nori pirmą išsąmoninti, o paskui išgyventi, ir to nepajėgia, nes praktiškai būna atvirščias kelias.

I tikėjimą mes pirmą išgyvename iš mažens. Ji priimame naujoja ir gal ta brestancia išmintimi, kuri net

vaikams duota. Vėliau protas jiško religiją pagrįsti. Kartais karpomas abejonių, protas vis dėlto nebeišima religijos iš žmogaus dvasinės visumos. Priešingai — tikslina, papildo, praturtina.

Kas kita, kai religija dirbtinai būna išjungama vaiko ir jaunuolio amžiuje. Tada ji nebetrina natūralios atramos, ir kurią atsirėmęs protas galėtų eiti toliau ir giliau. Neturėjęs religinių patirčių auklėtoja, protas nušai turi knistis srityje, kuri jam lyg svetima, nors įdomi ir galbūt graži. Protas neturi palyginimo su tuo religinės tiesos suvokimu, nors ir netobulu, nors ir vaikišku, kurį gauna kiti savu laiku.

Tikrai, protui sunku galvoti: atrodo, smegenys neišlaikys. Nes nieku kitu jis nušai ir negali religijos priimti, tik smegenimis. Kiti dvasiniai čiauptuvai, subrendus, nebėra taip jautrūs.

Tėvų klaida

Vienas vyras skundėsi negalįs išsivaduoti iš svyravimų. Užėdavo kalbėtis — vis apie religiją. Net laikuose, kai rašė, vis kėlė tuos pačius klausimus. Jis jiškojo religinės tiesos ilgą laiką, bet nedarė jokios pažangos. Jiškojimas buvo virtęs viena ištisa kancija. Jis nelankė bažnyčios, turbūt ir nesimeldė.

Kartą jis pasipasakojo plačiau savo praeitį. Jo motina gana anksti pametusi jį ir tėvą. Augęs be motinos nuo devintųjų amžiaus metų. Tėvas nesurpėjęs ar nepajėjęs vaikui duoti religinės šilumos ir su religija susietų gyvenimo gairių. Čia, atrodo, ir slėpė jo dabartinė drama. Jis negavo savu laiku to, ką kiti vaikai gaus. Gal dėlto Maria Montessori pastebi, jog geriau vaikui duoti nors ir netobulą religiją, negu jokios. Vaikas, toliau bresdamas ir jiškodamas pilnesnės tiesos, turėjęs bent į ką atsiremti, bent su kuo palyginti.

Visi pripažįsta, jog religijai reikia ir asmeninio apsisprendimo. Tik nevisi suvokia, jog apsisprendimas jaunam amžiui daromas nevien protu. Sąmonėjimas ateina laiko vyksme ir jis turi įsikompnuoti žmogaus bresmo visumom. Vieni tėvai tai supranta, kiti ne. Vieni, net patys nepraktikuodami, negina vaikui religinių veiksmų, priešingai — pratina juos melstis, parengia sakramentams. Kiti vengia net prasiartiti apie Dievą. Šiu teze — kai vaikas "ateis į protą", tegu pats susiras religiją, jei norės. Deja, šiuo elgesiu tėvai atima vaikui pačią galimybę susirasti, nors jis vėliau ir panorėtų. Tėvai nenujančia, kokiai vidinei dramai jie pasmerkia savus vaikus.

NAUJIEJI FILMAI HOLLYWOODE

Sunkus gyvenimas, sunkus ir filmas

Paskutiniu metu filmų studijos, gana ilgai tylėjusios, išleido visą eilę filmų, apie kuriuos mūsų skaitytojus noriu painformuoti. Tai filmai skirtingų žanrų bei formų. Sakysčiau, kad ir ką tik matytas filmas "The Island" — Sala. Atvežtas iš Japonijos. Ir kam? Klausimas statomas visu apžiūroj dalyvavusių Hollywoodo žurnalistų. Juk tokia propaganda Japonijos kraštui nėra naudinga. Sunku išskirti kėdėje visas 96 minutes, kai nė vienas aktorius nekabla. Kitaip sakant, visai naujas bandymas filmų pasaulyje. Tiesa, nekiek tų aktorių yra. Seima. Visoje saloje vienintelė seima iš keturių asmenų. Rodomas pats, primityviausias Japonijos gyvenimas. Nuobodžiausia, kad scenos kartojamos po kelio laika kartų. Tas vandens nešimas! Igi naščiai. Pilni kibirai. Ir vis tempiamai ir kalnų augalams laistyti. Ir taip per visą filmo eigą jo gyvenimo progreso. Jokio susisiekimo, išskyrus laivelį. Mote-ris dirba kartu su vyru visus sunkiausius darbus. Kaip vergė! — šuktelėjo vienas iš žiūrovų, kai kibiras išsiliejo ir dar vyras mušė.

Dienos saloje bėga, ir sunkus rankų darbas mažina jėgas. Juk visa rankomis tenka atlikti. Išrauti medžius iš šaknų, iškasti žemę. Pasėti javus, išskulti pagaliau grūdus, bet ne sau — tuojau išvežti ir parduoti. Jokios šviesios dienos. O kai suserga vienas sūnų ir miršta be jokios pagalbos, net karstas nepanašus į karstą, bet į kažkokią neaiškią dėžę. Pagaliau laidotuvių apeigos! Patys gimdytojai įveda į duobę ir patys supila kapa... Viskas taip skurdi ir liūdina. Žiūrovas išsima prisilgęs. Tokio filmo nepatartina niekam žiūrėti, kad ir norinčiam Japoniją pažinti.

"Itališka ištuka" Filmas buvo rodomas vertinimui, nors jau vertintas — premijuotas. Dėl šio filmo yra dvejopos nuomonės. Aš laikausi neigiamos nuomonės. Tai, ypač jauniui, visai nepatartinas žiūrėti, nes labai nemoralus. Savo banalumu pralenkia net hollywoodiškus filmus, nors aktoriai daug ką išperka. Jų vaidyba pasigėrėtina, bet rodoma daug scenų, kurios turėjo būti iškarpytos ir apdailintos. Vaidina — Ferdinando, Marcello Mastroianni, jo "žmona" Daneila Rocca. Jie puikūs. Aktorių veiklas iškelia, bet kartais jie įvilkti į gendama drabužių ir netenka savės. Negeriau ir su antazuojamom žudymo scenom, kurios verčia bjaurėtis, nors skatinama juoktis. Turinys mažai pamokantis. Filmas nėra vertas įeiti bei užsiti.

"Pabėgima. iš Rytų Berlyno" Čia jau kas kita. MGM studijė pasitarinavo amerikinei visuomenei išleisdama šį filmą. Autorius Gabrielle Upton davė pasigėrėtinai gražią geležinės uždangos iš-

karpa. Vertinti sukvieštoji publika, kuri mažai apie šią bolševikišką gėdos sieną žino, priėmė su dideliu entuziazmu. Ji pamatė ne vien "užmūstąjį" rudąjį naci, bet ir tokį pat raudonąjį broli komunizmą be propagandos apdaro.

Visų pirma parodoma komunizmo gėdos siena. Tie, kurie tiek daug kalba apie laisvę, kurie sugeba įrodinėti, kad tik pas juos laisvas žmogus, ištisčia vieta tvorą. Kai to nepakanka tveria kita — mūrinė. Jutau, kad kaista kraujas. Jutau, kaip Berlyno gyventojai terorizuojami, ir man stojosi prieš akis anas veizimas, kai Stalino bandos užplūdo mūsų kraštą ir tvėrė tvoras Vokietijos pasienyje. Sautė visus, kurie bandė peržengti sieną...

Tai pirmasis filmas apie bolševizmo tikrąjį veidą taip sugebančias pagamintas, taip gerai režisuojamas supratas, taip parinkti tiepai, kad visa tai pergyvenusiame nenoromis ištraukia ašaras... Sargyba su šunimis saugo sieną. Visų žmonių veiduose dingęs džiaugsmas. Visi tik ir galvoja, kaip pasprukti iš jų pėsamos "laisvės". Prie storos mūro sienos daug žūsta nuo sargybinių kulku, nes bėga. Seima gyvena

JUOZAS KARIBUTAS

prie pat mūro sienos ir vielų ap-raizgų. Planuoja iškasti tunelį ir pabėgti: ten pajusim saulės šviesą ir tikrąjį gyvenimą! Visų veiduose vienas kitu nepasitikėjimas. Juk bolševizmas, kaip maras, užnuodija visus. Ilgas planavimas. Sunkus darbas. Įtampa. Didelė baimė baigėsi laimingai, nors pats viso plano iniciatorius, kuris bėgo paskutinis, negailestingų sargybinių kulku sužeidžiamas ir kraujuojamas vos beislenka iš tunelio į laisvę.

Pats pabėgimas, visa intriga taip vykusi supinta, kad tik pats ta pergyvenęs galėtų padaryti. O juk amerikiečiai taip viskas tolimai! Kas kita mūsų rašytojams. Bet kažkodėl šis tema mūsų scenai nieko neduoda?

Aktoriai jauni. Erika — Christine Kaufman, Kurt — Don Murray ir kiti savo vaidmenyse daugiau negu įtikinantys. Visi su gana geru vokišku akcentu. Net ir išvaizda atitinka kuriamą tipą. Puikus apipavidalinimas bei techniniai reikalavimai. Su visomis smulkmenomis pagauta aplinka.

Filmas rekomenduotinas kiekvienam, nežiūrint nei amžiaus nei įsitikinimų.

Kultūrinėje veikloje

APIE MAIRONIO "Aiduose" paskelbtą medžiagą išleidžiama atskira knyga.

Ruošiami ir papildomi straipsniai. Knyga leidžiama Tėvai pranciškonai, finansuoja buvęs Maironio mokinys kun. Juozas Pragubickas iš Elizabetos.

SOL. J. IVANAUSKUI, buv. Kau-no teatro direktoriui ir mirusiam prieš 10 metų Niujorke. Lietuvių Menininkų dr. jo stato paminklą, kurio projektą padarė dail. V. K. Jonynas.

DAIL. ELENA URBAITYTĖ meno galerijoje 178 2nd Ave., Niujorke, atidarė savo kūrinių parodą, kuri veiks iki gruodžio 1 d.

PROF. VL. JAKUBENAS spalio 13 d. Eleventh teatre dirigavo "Cavaleria Rusticana" ir "Pajacu" operas. Chora ir orkestrą sudarė buvusios Civico operos nariai.

DR. J. L. NAVICKAS dėsio filosofiją Bostono jėzuitų unte. Jis yra įtrauktas į Amerikos filosofų sąrašą. Mokslus baigė Amerikoje ir Belgijoje.

AKTORIAI J. DAUBENAS IR K. VASILIAUSKAS Niujorke atidaro dramos studiją. Kandidatams į studiją bus stojamieji egzaminai. Studijos mokiniai nieko nemokės, išskyrus mažą atlyginimą už patalpą ir šviesą. Pamokos vyks šeštadieniais. Kreiptis į J. Daubena, 401 W. 118th St., Apt. 2, New York City. Rašant prašoma pridėti apie save šias žinias: vardas, pavardė, adresas ir tel., išsitas mokslas, gimimo data ir trumpas gyvenimo aprašymas. Pareiškimai įteikiami iki lapkričio 15 d.

J. KAPOČIUS, LE leidas jė vi-suom. veikėja J. BACIUNAS žada iš-leisti Lietuvių Enciklopedijos at-2 toms anglų kalba. Pr. AI.

LIET. ENCIKLOPEDIJOS XXVII t. jau atspausintas ir siuntinėjamas prenumeratoriams. Jį redagavo Pr. Cepėnas ir dr. J. Girmas. Pažymėtini stambesnieji straipsniai: Z. Ivinskio, A. Vaidilaicio, J. Girmas, K. J. Čeginsko, A. Baltinio, F. Jucevičiaus ir kt.

TARPTAUT. MUGESE, kaip praneša Vilniaus radijas, kviečiamas dalyvauti ateinančiais metais didžiosios Lietuvos pramonės imonės. Poznanės mugeje busia rodomos "Zalgirio" gamyklos statklės. Lietuviški dviračiai ir staklės taip pat bus pasiustos į tarptautinę mugę Pekine. Mūsų pabigoje lietuviški dviračiai busia demontuojami ir vienoje Japonijoje įvyksiančioje mugeje.

CENTR. VALST ARCHYVE Vilniuje rasti neskelbti J. Tumo-Vaižganto laišku, rašyti dr. K. Jokantui, visuomenės veikėjui, neprik. Lietuvos ministerijai. Kai Tumas minėtas laiškuose rašė, Jokantas buvo uolus "Vilniaus Ziniu", vėliau "Vilties" bendradarbis. Juose atspindimi mūsų kultūros istorijoje žinomi nesutarimai tarp vad. tautinės ir katalikiškosios krypties atstovų "Viltyje". Vienas laiškas rašytas 1907 m. sausio mėn., kiti 1912-1914 m. laikotarpį. Kai kurie laišku nušviečia rašytojo gyvenimą Laižuvoje. E.

RUOSIAMAS naujas Lietuvos kino studijos filmas "Zingsniai naktį" pagal V. Mozūriūno scenarijų. Jis vaizduos Lietuvos komjaunuolių — po-grindininkų pabėgimą iš IX forto vokiečių okupacijos metais. Filme vaidins aktorai J. Miltinis, G. Balandytė ir kiti. E.

DANIJOJE IR SUOMIJOJE gastroliavo tenoras Virgilijus Noreika.

Vienas Helsinkio laikraštis, kaip skelbia "Literatūra ir Menas" 42 nr. rašė: "Vilniaus operos tenoras Noreika, kurio pasirodymų buvo pabaigtas koncertas, pasirodė beas nuostabus dainininkas. Kokiu balsu, kokiu menu ir koku atlikimo gilumu pavergia šis dar labai jaunas, rimtas dainininkas". E.

OKUP. LIETUVŲ Vals. grožinės literatūros leidykla išleido: Jonynas A., "Paskutinė vakarienė", satyrinė apysaka, 1962, 135 psl.; Regratis A., "Ras-tai", 1962, 282 psl., iliustruoti: Simkus Jonas, "Ryt bus gražus", 1962, 270 psl.; Tomariene S., "Pasakų sparnai", pieš. B. Demkute, 1962, 95 psl.; Homeras, "Iliada", vertė J. Ralsis ir kt., medžio-raiž. M. Pikovo, 1962, 533 psl.; Kolasas J., "O! jai, gados gados...", 1962, 111 p., su portr.; Vaidilaicius J., "Kai žalias vynas", 1962, 79 psl., lyrika; "Lietuvos TSR Mokslių akademijos darbai", serija A.T. 2(13), 1962, 243 p. E.

Atsiųsta paminėti

Lux Christi, nr. 3 (43), rugsėjis, 1962 m. Redaguoja Titus Narbutas. Leidžia ALRK Kunigu Vieniųbė. 100 psl.

Ateitis, nr. 9, lapkritis, 1962 m. Turiny: A. Garbenytė, išsnyks kaip diu-mas; R. Šliažas, Kataliko intelektualo problematika; St. Daunys, Neuzmiršami ateitininkijos vardai Lietuvos lais-vės kovose ir kt. E.

Sv. Pranciškaus Varpelis, nr. 11, lapkritis, 1962 m.

Skaityt. Aidas, nr. 10, spalio mėn. 1962 m. Lietuvių skaityt ir skauciu mėnesinis žurnalas. Adresas: 40 Burrows Ave., Irlington, Ontario. Prenumerata metams \$3.

Eglutė, nr. 9, lapkritis, 1962 m. Leidžia Lietuvių Kultūros Institutas. Redaguoja ir administruoja NPM sece-rs. Adresas: "Eglutė", Immaculate Conception Convent, RFD 2, Putnam, Conn., USA. Prenumerata \$4 metams.

Mississippi dar nenurimo

Nors negras J. Meredith ir studijuoja: tačiau un-te vis dar pasi-taiko išsišokimui. Kariai, saugoję Meredith, atrado pas kitus stu-dentus keletą granatų, revolverį, gazonino ir dežes sprogmunu. Pa-sitaiko užpuolimų ir ant karių. Keturi studentai pašalinti iš un-to. Vyriausybei Meredith saugoji-mas jau kainavo \$3 mil.

Oslo. — Afrikos ir Skandinavijos kraštų studentijos kongresas Norvegijos sostinėje Oslo laika-mas nepasisekusiu, nes jo metu tik dar labiau išryškėjo ir net pa-didėjo abiejų pusių nuomonių skirtumai. Kongrese dalyvavo 100 skandinavų ir 150 afrikiečių stu-dentų. Pastarieji, kurių dalis stu-dijuoja Maskvoje ir dalyvavo Hel-sinkio festivalyje, pasinaudodami delegatų skaičiaus persvara, tie-siog primetė savo valią, reikalau-dami priimti rezoliucijas, nors skandinavų studentai beveik nuo visų balsavimų susilaikė. E.

Kalėdinės atvirutės su religiniais ir kitokiais vaizdeliais, lietuviškais tekstais.

Tinka sveikinimams Kalėdų ir Naujųjų Metų proga.

Kaina 12½¢ ir 15¢, įskaitant ir voka Užsakyms, čekius ir money orderius rašyti.

Spaudos Bendrovė "Žiburiai", 941 Dundas St. W., Toronto 3, Ont.

Mann & Martel Ltd.

REALTORS

2336 Bloor St. W. • Tel. RO. 2-8255

BABY POINT
\$16,900 pilna kaina, gražus rūpių plytų mūrinis namas su garažu. Viena skola balansui. arti susisiekimo ir krautuvų.

BLOOR — WINDERMERE
\$3,900 įmokėti, 6 kambarių atskiras mūrinis namas su garažu, 2 modernios virtuvės, alyvos šildymas, dideli kambariai. Pilna kaina \$17,500.

GELEŽIES KRAUTUVE (Hardware Store), SIX POINTS (Bloor & Dundas)
\$2,500 įmokėti, plus prekės ir inventorių. Vieniuklos metų senumo pastatas, pastovus biznis, gera klientūra. Pilna kaina \$28,000, viena skola balansui. Lengvos išsimokėjimo sąlygos.

BLOOR — HIGH PARK
\$10,500 pilna kaina. Mūrinis namas, 6 dideli kambariai, dvi modernios virtuvės, nauja krosnis. Viena skola balansui, vienas blokas nuo Bloor.

B. SAKALAS

Darbo tel. RO. 2-8255

Namų tel. LE. 6-1410

U.S. John L. Lewis atstovauja šioms savybėms: šiuo tinkamu namu ar būstu, įrengtu su visais patogumais, gausite viską, ko jums reikia, nes mes gauname kas savaitę naujų nuosavybių.

SPORTAS

VYČIO ŽINIOS

TLB pirmenybės vytytės po atkaklios kovos įvyko Trau-Way krepšinio klubas 33:22. Žaidė: Krauskaitė 2, Balsienė 17, Jasinskaitė 2, Astrauskaitė 4, Zolpūtė 8, Rutkauskaitė 2. Po šių rungtynių vytytės atsisakė pirmąją su 1 laimėjimu. Antroje vietoje randasi B-A ir Ciccone's su 1 laimėjimu iš 2 rungtynių, toliau seka Trau-Way — 1 laimėjimas iš 3 rungtynių ir Aušra su dviem pralaimėjimais. Pirmenybės bus žaidžiamos 3 ratais. Vytytės, įveikusios dvi stipriausias komandas, tikisi laimėti pirmąją vietą.

Nors komandoje matosi ir naujų veidų, tačiau didžiausia našta tenka nešioti senosioms žaidėjom. Be abejonės, didžiausios komandos ramstis yra Balsienė, kuri pasidavė pavojinga net ir gerai prityrusioms priešininkėms. Svarbų įnašą komandai davė Astrauskaitė ir Jasinskaitė, be to, greitai laiku tikimės pamatyti aikštėje ir Radzevičienę. Po gerai pavykusio pirmojo rato reikia tikėtis, kad vytytės išlaikys pirmąją vietą.

Sekantios rungtynės ateinančią pirmadienį. Givens m-lėje Vyčio jaun. mergaitės žaidžia su Corpus Christi. Antradienį Deer Park m-lėje vytytės žaidžia TLB pirmenybių rungtynes su Aušra. Jauniausios mergaitės rungtynių ateinančią savaitę neturi. Vyrų ir dvi berniukų komandos žais Chumach lygos pirmenybėse, kurias numato pradėti šio mėniso pabaigoje.

Stalo teniso dešimtko turnyre, kuris įvyko praėjusią savaitę Londone, dalyvavo 5 vytyčiai. Moterų grupėje E. Sabaliauskaitė laimėjo pirmąją vietą. Vyrų grupėje pagaliau po daugelio metų tapo nugalėtoja Gildvildio dinastija. Ši kartą laimėjo tuoj J. Nasvytis, nepralaimėjęs nei vieno rungtynių. Antroje vietoje liko Gildvildis, pralaimėjęs Nasvyčiui ir Nešukaiciui. Toliau sekė Soliūnas, Navickas, Vaičiūskas, Nešukaicius, Brazlauskas ir A. Nasvytis.

Moterų grupėje tedalyvavo 5 žaidėjos. Sabaliauskaitė ir Cerėkienė, sunkiosios po vieną laimėjimą skaičiuo, turėjo persirungti dėl pirmosios vietos. Po atkaklios kovos ir įvedus kirtimo taisyklę, laimėjimą išplėšė Sabaliauskaitė. Labai gerai šiam turnyre pasirodė jaunoji Nešukaitytė, laimėjusi III vietą ir gerai sukovojusi prieš Cerėkienę. Toliau sekė Clevelando Gaidžiūnaitė ir Končiūtė.

Turnyras buvo prarastas dviem ratais. Pirmą ratą teko žaisti ant popierinių stalo, kas šiek tiek atsiliepė žaidimui. Taip pat nesklaidavimų įnešė kairiųjų žaidžių nedalyvavimas — ypatinai iš Čikagos.

Mūsų rėmėjams dr. A. Pacevičiui ir Tutliui širdingai dėkojame. Nuširdi padėka tenka nuolatiniams vytyčiai rėmėjui L. Kirikiliui už vyrų krepšinio uniformos nupirkimą.

A. S.

PARDUODAMA:

ELEKTRINIS SĄDYTUVAS, 9 kubinių pėdų
3 VONIOS SU VISAIS PRIEDAIS, 5 ir 4½ pėdų ilgio po \$50.00
1 TUALETO SEDYNĖ, labai gerame stovyje \$10.00
20 durų gerame stovyje su visom metalinėm dalim po \$3.00
3 emaliuotos skalbinių vonios po \$5.00
3 emaliuotos plvimušis sinkos po \$5.00
Elektrinė, 4 vietų, gera virimo krosnis \$25.00 ir \$10.00
Rastinės stalas su kėde \$3.00

SKAMBINTI: LE. 4-8459

Extra Realty Ltd.

1043 BLOOR ST. W. • Tel. LE. 1-1161

Didžiausias pasirinkimas namų, farmų, žemės sklypų, apartamentų, biūnų.
TARP COLLEGE IR BLOOR. \$5,000 įmokėti, mūro, atskiras, 2 augstų, 7 kambarių, vandeniu apšildomas, rūšys baigtas, privatus įvažiavimas, 2 garažai. Kaina \$18,000.

APIE 20 NAMŲ nuo lietuvių pranciškonų bažnyčios į šiaurę, labai geroje vietoje. \$10,000 įmokėti, atskiras, mūro, pirmame augšte 5 kambariai, antrame — 5 kamb., 3 augšte vienas kamb. Vand. alyva apšildomas. Sklypas 50x150. Privatus įvažiavimas, garažas. Prašoma kaina \$26,500. Geras namas, skubiai parduodamas.

COLLEGE — DOVERCOURT. 4 namai į šiaurę nuo College. \$5,000 įmokėti. Mūro, atskiras, 9 kambarių, didelis gražus kiemas, naujai atremontuotas, graži plytų. \$16,500.

6 NAMAI NUO RONCESVALLES. \$7,000 įmokėti, atskiras, tikrai gražus namas, geltonų plytų, vand. alyva apšildomas. Pirmame augšte 4 kamb. Šoninis įvažiavimas 10 pėdų pločio. Prašoma kaina \$23,000.

GERAS PIRKINYS. \$3,000 įmokėti, atskiras, graži plytų, mūro bangaukias. Sklypas 45x140 mieste. Jokio remonto nereikia. \$13,000.

Skubiai prašau skambinti nam asmeniškai po darbo nuo 8-10 val.

J. KUDABA

Namų telefonas RU. 3-2105

Kreipkitės visais reikalais. Čia gausite rimtą ir sąžiningą patarimą.

Raudonosios spaudos raudonas melas

(Atkelta iš 1 psl.)

riausybės pareiškimą, esamę pasiryžę Tėvynės labui dar geriau dirbti, o jeigu reikės — ir sutramdyti agresorius!"

Charakteringa, kad iš mitingų metu padarytų nuotraukų į mus žvelgia labai abejingi darbininkai, kuriuose net per padidinamą stiklą negali išžiūrėti neapykantos jausmo JAV, nors kalbėtojai ir mėgina sėti neapykantos grūdus.

Komunistinėje spaudoje žodį taria buvęs "Kuntaplio" redaktorius Teofilis Tilytytis: "Štai šiomis dienomis kapitalistų statytinis JAV prezidentas Kenedis pasirašė gėdos ir išdavystės dokumentą, pagal kurį JAV laivynas su jūrų pestininkais ir raketinės aviacijos pagalba pradėjo nepriklausomos, taikios Kubos blokadą..."

Poetas Antanas Baltakis užgieda: "Kuba, mano Kuba! / Tu esi žemynas, / Nesenai iškilęs / Iš Karibų jūros. / Šniokščia bangos niūrios, / Grauzia tavo krantą... / Iš begijo pykčio / Priešas lūpas krenta..."

ir šilind vija iš maišo...

Po vėl į Amerikos žvaigžbybos "klasėdū", "Pravies" vėjamu, ju apie "plėšiką Kennedy". Tasso korespondentų pranešimai iš Niujorko emė ir išlind vija iš maišo N. Chruščiovo atsakyme prezidentui Kennedy: "Kuboje esančios priemonės, apie kurias Jūs kalbate ir kurios, kaip Jūs pareiškiate, Jums kelia susirūpinimą, yra tarybinių karininkų rankose. Tada Jūs atsišaukiate, kad panaikinsime, padarant Jūsų Jungtinių Amerikos Valstijoms, neimanomas..." Jeigu raketas yra sovietinių karininkų žinioje, tenka sutikti, kad Kennedy buvo teisus, kalbėdamas apie Sov. Sąjungos bazę Kuboje. ... Seka ilgas ir mums gerai žinomas N. Chruščiovo pareiškimas, siūlantis išsiviežti "priešmones" iš Kubos, jeigu amerikiečiai atsiimtų raketas iš Turkijos teritorijos...

Kaip matome, Kubos blokada gausia gimnazistinio amžiaus jaunūliu. Buvo išrinkta klubo valdyba, kurioje irgi vyrauja jaunimas. E. S.

K. MERKIS, Sachmatininkas, bostoniškis, nusilaužė koją ir gulį ligoninėje.

K. MERKIS, Sachmatininkas, bostoniškis, nusilaužė koją ir gulį ligoninėje.

K. MERKIS, Sachmatininkas, bostoniškis, nusilaužė koją ir gulį ligoninėje.

K. MERKIS, Sachmatininkas, bostoniškis, nusilaužė koją ir gulį ligoninėje.

K. MERKIS, Sachmatininkas, bostoniškis, nusilaužė koją ir gulį ligoninėje.

K. MERKIS, Sachmatininkas, bostoniškis, nusilaužė koją ir gulį ligoninėje.

K. MERKIS, Sachmatininkas, bostoniškis, nusilaužė koją ir gulį ligoninėje.

K. MERKIS, Sachmatininkas, bostoniškis, nusilaužė koją ir gulį ligoninėje.

K. MERKIS, Sachmatininkas, bostoniškis, nusilaužė koją ir gulį ligoninėje.

K. MERKIS, Sachmatininkas, bostoniškis, nusilaužė koją ir gulį ligoninėje.

K. MERKIS, Sachmatininkas, bostoniškis, nusilaužė koją ir gulį ligoninėje.

K. MERKIS, Sachmatininkas, bostoniškis, nusilaužė koją ir gulį ligoninėje.

K. MERKIS, Sachmatininkas, bostoniškis, nusilaužė koją ir gulį ligoninėje.

K. MERKIS, Sachmatininkas, bostoniškis, nusilaužė koją ir gulį ligoninėje.

K. MERKIS, Sachmatininkas, bostoniškis, nusilaužė koją ir gulį ligoninėje.

K. MERKIS, Sachmatininkas, bostoniškis, nusilaužė koją ir gulį ligoninėje.

K. MERKIS, Sachmatininkas, bostoniškis, nusilaužė koją ir gulį ligoninėje.

K. MERKIS, Sachmatininkas, bostoniškis, nusilaužė koją ir gulį ligoninėje.

K. MERKIS, Sachmatininkas, bostoniškis, nusilaužė koją ir gulį ligoninėje.

K. MERKIS, Sachmatininkas, bostoniškis, nusilaužė koją ir gulį ligoninėje.

K. MERKIS, Sachmatininkas, bostoniškis, nusilaužė koją ir gulį ligoninėje.

K. MERKIS, Sachmatininkas, bostoniškis, nusilaužė koją ir gulį ligoninėje.

K. MERKIS, Sachmatininkas, bostoniškis, nusilaužė koją ir gulį ligoninėje.

K. MERKIS, Sachmatininkas, bostoniškis, nusilaužė koją ir gulį ligoninėje.

K. MERKIS, Sachmatininkas, bostoniškis, nusilaužė koją ir gulį ligoninėje.

K. MERKIS, Sachmatininkas, bostoniškis, nusilaužė koją ir gulį ligoninėje.

K. MERKIS, Sachmatininkas, bostoniškis, nusilaužė koją ir gulį ligoninėje.

K. MERKIS, Sachmatininkas, bostoniškis, nusilaužė koją ir gulį ligoninėje.

K. MERKIS, Sachmatininkas, bostoniškis, nusilaužė koją ir gulį ligoninėje.

padarė daug žalos netik sovietų diplomatijai, bet ir jų raudonajai spaudai, kuri taip susimaišė aiškinant dalykuose, kad jie turbūt ir jai pačiai šiandien neišsėd...

Duchaborų terorizmas Kanadai nuo 1923 m. atsiėjo \$17 mil. Br. Kolombija ir feder. vyriausybė dar ir šiandien nepajėgia išspręsti jų problemas.

Vašingtonas. — Bedarbių skaičius JAV sumažėjo iki 5,5%. Per pastaruosius 2 metus parūpinat darbo 4,5 mil. asmenų.

Savaitės įvykiai

(Atkelta iš 1 psl.)

Mirė buvusio JAV prezidento žmona EL. Roosevelt Niujorke lapkričio 7 d. Palaidota episkopų apeigomis, dalyvaujant buv. prezidentams ir dabartiniam prezidentui Kennedy.

Pakistano prezidentas protestuoja prieš Amerikos ir kitų Vakarų valstybių pesirizimą apginkluoti Indiją, kurią užpuolė Kinija. Indija prie Pakistano sienų laike stiprią kariuomenę, nes pas juos ginčas dėl Kašmyro nebuvo išspręstas. Indijos apginklavimą vakariečių ginklais jis laiko nedraugišku aktu.

Europos Rytų valstybės komunistinė imperija prisideda prie Rusijos bendros politikos ir ūkio gerovės kėlimo. Pvz. Estija su savo fosfatų gamyba labai palia ai apripina Rusijos pareikalavimus. Tą patį vykdo Čekoslovakija savo vario gamyba, kurio mano išvežti sekančiais metais už \$300 mil.

Rusijos stačiatikių Bažnyčios patriarchas Aleksejus, 85 metų sukaitytas proga apdovanotas trečiu kartą labai augstu sovietų ordinu. Patriarchas žinomas nuo 1927 m. kaip palankus sovietinei valdžiai.

V. Vokietijoje vos nesuiro sudėtinė vyriausybė dėl laikraščio "Der Spiegel" paskelbtų slapty karinių informacijų. Redaktorius buvo suimti be teisingumo min.

Toronto miesto savivaldybiniai rinkimai, 1962

ALDERMANAS 5 APYLINKĖ

5 rinkiminėje apylinkėje į aldermanus kandidatuoja advokatas plačios visuomenės yra gerai žinomas netik kaip gabus savo srities specialistas, bet taip pat kaip tamprūs ryšius palaikys su tautinėmis grupėmis asmuo. Ateinančiuose savivaldybiniuose rinkimuose jis stoji į varžybas aldermano vietai užimti su sekancia programa:

- Pasalinti landynes.
- Statyti žemesnių nuomų butus.
- Daugiau pramogoms vietų ir žaidimams aptvertų aikščių.
- Gatves valyti ir sniegą pašalinti reikiamu laiku.
- Nedrausti automobilius statyti gatvėse, bet reguliuoti judėjimą leidžiant statyti viename gatvės šone laike judriųjų valandų.

GEORGE BEN, kurio istaiga, kaip advokato, randasi šioje rinkiminėje apylinkėje, yra karo veteranas ir narys daugelio visuomeninių organizacijų. Jis gerai žinomas pietinėje rinkiminėje apylinkės dalyje, nes priklauso ten esančioms įvairioms legalioms organizacijoms.

Kas gali balsuoti savivaldybių rinkimuose?

Rinkimai į Kanados savivaldybes paprastai supuola su einamu metų baiga arba su nauju pradžia. Balsavimas taisyklės netik skiriasi nuo federacinių ir provincinių, bet ir nuo atskirų vietovių. Kiekviena provincija turi savo savivaldybių įstatymą. Pvz. Ontario provincijos reikalavimas turėti kokią nors nuosavybę balsuotojui nelieta Toronto ir Otavos. Šie miestai pratesia balsavimo teisę visiems gyvenantiems savivaldybės ribose, nežiūrint ar jie turi nuosavybę, ar ne. Tačiau jie turi būti Kanados piliečiai arba Britanijos pavaldiniai, bent 21 metų, gyvena mieste nuo praėjusio sausio 1 dienos.

Kitose Ontario savivaldybėse balsuotojai turi būti savininkas arba nuomininkas, savininko arba nuomininko vyras ar žmona, ūkininko sūnus, dukterė arba sesuo.

Br. Kolombijoje savivaldybių balsavimo teisė yra daug platesnė: visi gali balsuoti savivaldybių rinkimuose, jei jie atitinka kitus reikalavimus, kaip amžius — 19 m., turi Kanados pilietybę. Alberto nuosavybės savininkas gali balsuoti net ir neturėdamas Kanados pilietybės. Mažose Saskatchewan savivaldybėse (ne miestuose) irgi gali balsuoti nepiliečiai. Tokios taisyklės yra taip pat New Brunswicke, Nova Scotia ir Prince Edward Island provincijose.

Halifaksė balsavimo teisę duoda mokesčių mokėjimas, o ne pilietybė. Quebeco savivaldybės, išskyrus Montrealį, reikalaujama turėti Kanados pilietybę. Montrealyje reikia turėti Kanados pilietybę arba Britanijos pavaldinystę.

Jei kas nors turi abejonių dėl savo teisių balsuoti savivaldybių rinkimuose, turėtų kreiptis į atitinkamą rinkimų pareigūną savo apylinkėje. CSC

Žydas — FBI tarnyboj

Žydų tautybės adv. R. A. Flink trejus metus perdavinėjo dviem JT tarnautojams rusams įvairias informacijas apie JAV vidaus valdžios veiklą ir respublikonų partijos itakinesnių asmenų biografijas. Tačiau Flink, turėdamas antipatiją sovietams už antisemitizmą Rusijoje, šį darbą dirbo su FBI žinia. Dabar abu sovietų tarnautojai grąžinti Rusijon.

Dirbant šį sunkų darbą jam gelbėjo jo jauna žmona, kuriai jis prieš pat vedybas prisipažino esąs nesmagioje situacijoje, bet stengiasi būti ištikimas gyvenamam kraštui. Dabar abu džiaugiasi galį vėl laisvai atsikvėpti.

Žinios. Nepriklausomiems demokratams užprotestavus, turėjo pasitraukti du augsti valdžios pareigūnai.

JT baudžia P. Afriką už rasinę diskriminaciją. 67 balsais prieš 16 ragina kitas valstybes nutraukti su P. Afrika diplomatinis santykius; uždaryti savus uostus P. Afrikos laivams; uždrausti savo laivams lankyti P. Afrikos uostus; boikotuoti P. Afrikos prekes bei susilaikyti nuo eksporto; uždrausti nusileisti savo aerodromuose P. Afrikos lėktuvams.

Bulgarijoi komunistų partijos sekretorius pranešė, kad premjeras Yugov ir jo padėjėjas Tsankov yra išmesti iš vyriausybės ir partijos visų postų. Išmesti ir dar šeši augsti pareigūnai — buvę stalininkai.

Liezo teismas, Belgijoje, išteisino motiną, tėvą, gydytoją ir gimines, dalyvavusias deformuotos naujagimės dukrelės nuuodijime. Dukrelė teko gyventi tik 7 dienas, nes motina, gydytojas ir giminių patarta bei pagelbėta, įdėjo nuodų į kūdikio maistą. Dukrelė buvo gimusi be rankų ir su deformuotom kojom dėl motinos vartoto vaisto thalidomide. Vatikano laikraštis "L'Osservatore Romano" pasmerkė tokį teismo sprendimą; esą ir luosio žmogaus gyvybę turinti būtų įstatymo saugoma.

Be virš minėtų turiu platų pasirinkimą namų apartamentų, krautuvų bei investavimo nuosavybių visuose Toronto rajonuose. Dėl informacijų prašau skambinti augščiau nurodytais mano telefonais.

Be virš minėtų turiu platų pasirinkimą namų apartamentų, krautuvų bei investavimo nuosavybių visuose Toronto rajonuose. Dėl informacijų prašau skambinti augščiau nurodytais mano telefonais.

Be virš minėtų turiu platų pasirinkimą namų apartamentų, krautuvų bei investavimo nuosavybių visuose Toronto rajonuose. Dėl informacijų prašau skambinti augščiau nurodytais mano telefonais.

Be virš minėtų turiu platų pasirinkimą namų apartamentų, krautuvų bei investavimo nuosavybių visuose Toronto rajonuose. Dėl informacijų prašau skambinti augščiau nurodytais mano telefonais.

Be virš minėtų turiu platų pasirinkimą namų apartamentų, krautuvų bei investavimo nuosavybių visuose Toronto rajonuose. Dėl informacijų prašau skambinti augščiau nurodytais mano telefonais.

Be virš minėtų turiu platų pasirinkimą namų apartamentų, krautuvų bei investavimo nuosavybių visuose Toronto rajonuose. Dėl informacijų prašau skambinti augščiau nurodytais mano telefonais.

Be virš minėtų turiu platų pasirinkimą namų apartamentų, krautuvų bei investavimo nuosavybių visuose Toronto rajonuose. Dėl informacijų prašau skambinti augščiau nurodytais mano telefonais.

Be virš minėtų turiu platų pasirinkimą namų apartamentų, krautuvų bei investavimo nuosavybių visuose Toronto rajonuose. Dėl informacijų prašau skambinti augščiau nurodytais mano telefonais.

Be virš minėtų turiu platų pasirinkimą namų apartamentų, krautuvų bei investavimo nuosavybių visuose Toronto rajonuose. Dėl informacijų prašau skambinti augščiau nurodytais mano telefonais.

Be virš minėtų turiu platų pasirinkimą namų apartamentų, krautuvų bei investavimo nuosavybių visuose Toronto rajonuose. Dėl informacijų prašau skambinti augščiau nurodytais mano telefonais.

Be virš minėtų turiu platų pasirinkimą namų apartamentų, krautuvų bei investavimo nuosavybių visuose Toronto rajonuose. Dėl informacijų prašau skambinti augščiau nurodytais mano telefonais.

Be virš minėtų turiu platų pasirinkimą namų apartamentų, krautuvų bei investavimo nuosavybių visuose Toronto rajonuose. Dėl informacijų prašau skambinti augščiau nurodytais mano telefonais.

Be virš minėtų turiu platų pasirinkimą namų apartamentų, krautuvų bei investavimo nuosavybių visuose Toronto rajonuose. Dėl informacijų prašau skambinti augščiau nurodytais mano telefonais.

Be virš minėtų turiu platų pasirinkimą namų apartamentų, krautuvų bei investavimo nuosavybių visuose Toronto rajonuose. Dėl informacijų prašau skambinti augščiau nurodytais mano telefonais.

Be virš minėtų turiu platų pasirinkimą namų apartamentų, krautuvų bei investavimo nuosavybių visuose Toronto rajonuose. Dėl informacijų prašau skambinti augščiau nurodytais mano telefonais.

Be virš minėtų turiu platų pasirinkimą namų apartamentų, krautuvų bei investavimo nuosavybių visuose Toronto rajonuose. Dėl informacijų prašau skambinti augščiau nurodytais mano telefonais.

Be virš minėtų turiu platų pasirinkimą namų apartamentų, krautuvų bei investavimo nuosavybių visuose Toronto rajonuose. Dėl informacijų prašau skambinti augščiau nurodytais mano telefonais.

Be virš minėtų turiu platų pasirinkimą namų apartamentų, krautuvų bei investavimo nuosavybių visuose Toronto rajonuose. Dėl informacijų prašau skambinti augščiau nurodytais mano telefonais.

Be virš minėtų turiu platų pasirinkimą namų apartamentų, krautuvų bei investavimo nuosavybių visuose Toronto rajonuose. Dėl informacijų prašau skambinti augščiau nurodytais mano telefonais.

Be virš minėtų turiu platų pasirinkimą namų apartamentų, krautuvų bei investavimo nuosavybių visuose Toronto rajonuose. Dėl informacijų prašau skambinti augščiau nurodytais mano telefonais.

Be virš minėtų turiu platų pasirinkimą namų apartamentų, krautuvų bei investavimo nuosavybių visuose Toronto rajonuose. Dėl informacijų prašau skambinti augščiau nurodytais mano telefonais.

Be virš minėtų turiu platų pasirinkimą namų apartamentų, krautuvų bei investavimo nuosavybių visuose Toronto rajonuose. Dėl informacijų prašau skambinti augščiau nurodytais mano telefonais.

Be virš minėtų turiu platų pasirinkimą namų apartamentų, krautuvų bei investavimo nuosavybių visuose Toronto rajonuose. Dėl informacijų prašau skambinti augščiau nurodytais mano telefonais.

Be virš minėtų turiu platų pasirinkimą namų apartamentų, krautuvų bei investavimo nuosavybių visuose Toronto rajonuose. Dėl informacijų prašau skambinti augščiau nurodytais mano telefonais.

Be virš minėtų turiu platų pasirinkimą namų apartamentų, krautuvų bei investavimo nuosavybių visuose Toronto rajonuose. Dėl informacijų prašau skambinti augščiau nurodytais mano telefonais.

Be virš minėtų turiu platų pasirinkimą namų apartamentų, krautuvų bei investavimo nuosavybių visuose Toronto rajonuose. Dėl informacijų prašau skambinti augščiau nurodytais mano telefonais.

R. CHOLKAN & CO. LIMITED REALTORS

527 Bloor St. W. — Toronto 4, Ont. Telefonas LE. 2-4404

Ats. Pr. KERBERIS

Darbo tel. LE. 2-4404

Namų tel. LE. 5-1584

6 kambarių, Swansea, puikus, atskiras, mūrinis namas, moderni virtuvė, gražus didelis kiemas, garažas su privačiu įvažiavimu. Zemi mokesčiai.

6 kambarių mūrinis namas, apie \$2,500 įmokėti, platus įvažiavimas, recreation kambarys. Pilna kaina tik \$14,000. Jane — Baby Point rajone.

6 kambarių, šiurkščių

10-10-68

TORONTO Ont.

Sv. Jono Kr. parapijos žinios

— Kun. dr. Prano Gaidos, "T. 2" red. 25 metų kunigystės sukakties pagerbimas įvyksta ši sekmadienį, lapkr. 18 d., 4 val. p.p. par. bažnyčioje. Pamokslą sako svečias iš JAV kun. prof. Stasys Yla. Po pamaldų parapijos salėje įvyksta bendros vaišės. Sukakties proga mielajam kunigui redaktoriui sv. Jono Kr. parapijos vardu gražiausi sveikinimai ir linkėjimai: Augščiausiojo palaima telydi didįjį lietuviškosios spaudos darbo barą, o prasmingai ir kupinas gražių darbų nueitas gyvenimo kelias teteikia Jūsų ateitį džiaugsmo, energijos ir sveikatos. Ilgiausių ir laimingų metų!

— Parapijos kat. moterų dr-jos skyrta susirinkime aptarta keletas parengimų. Valdybos iniciatyva, sekmadieniais prieš ir po pamaldų salėje yra suorganizuota kavutė.

— Jaunimo choro repeticijos šią savaitę penktadienį 6 v.v. ir šeštadienį 10 v. ryto, nes liutnistinėje mokykloje pamokų nebus. Kaikurie choristai be priežiūros praleidžia repeticijas; dartinis laikotarpis skiriamas kalėdinės programos paruošimui ir choristų dalyvavimas repeticijose būtinas.

— Šią savaitę lankomos šios gatvės: Annette, Colbeck, Pine Cres Rd., Ellis Pk. ir Ellis Cres. — N. Metų sutikimą par. salėje, kaip ir kasmet, rengia parapija kartu su sv. Jono Kr. pašalpine dr-ja.

— Antradienį iš šios parapijos palaidota a.a. Ona Zizienė, 72 metų. Velionė pasižymėjo giliu nuoširdumu, religingumu ir didele kantiybe savo ilgos ligos metu. Josios sūnui ir dukroms bei jų šeimoms gili užuojauta.

— Šios savaitės pradžioje parapijiečiams į namus paštu išsiuntinėjami parapijos vjaus vokečiai. Būtu gera, kad visi aukotojai jais pasinaudotų sekmadieninių rinklavių metu.

— Už a.a. Juozo Augaigio vėle, jo mirties metinių proga, ši šeštadienį, 8 val. ryto — gedulingos pamaldos.

SPRINGHURST

VASARVIETES

savininkų dr-jos valdyba buvo vel susirinkusi posėdyje lapkričio 7 d. Buvo pabrėžta, kad a. balsavimu teise turi tiktai Kanados piliečiai — čia gimę arba natūralizuoti; b. asmenys, kurie užpildė dr-jos prisiustą anketą ir pristatė papildomas žinias, yra legaliai įtraukti į rinkimų sąrašus ir turi balsavimo teisę.

Ikišiol gautos lėšos rinkimų akcijai baigiasi. Savininkai, dar neprisidėję lėšomis, maloniai prašomi nedelsiant rinkimų reikalams paukoti \$5-\$10. Pinigus ar čekius siusti dr-jos išd.: Mrs. Agnes Ruzgys, 71 Indian Grove, Toronto 3, Ont.

V-ba labai rimtai prašo visus vasarviečių savininkus gruodžio 1 d., šeštadienį, vykti į Springhurstą ir balsuoti už dr-jos kandidatus: David E. Harquail, Mike Kerluke ir L. Grieve Robinson. Savus kandidatus, kurie gins mūsų turą ir interesus vasarvietėje, galime išrinkti tiktai mes patys, o ne kiti. Tad vykite visi!

Artimiausiu metu v-ba išsiuntinės savininkams laiškus. Be kitų informacijų, jame bus atsakius, kas nori vykti į rinkimus Springhurste autobusu. Kelionė ten ir atgal vienam asmeniui kainuos \$3.50 L. A.

"Dainos" susirinkime spalio 28 d. pas L. Pocienę sužinota, kad Lietuvių mirė Genės Kuzmarskienės mamytė. Mūsų mielą dainietę giliai užjaučiame. Buvusi veikli dainietė, dabar gyv. Brooklyn, N.Y., Paulina Šeškiešienė, atvykusi paviestis pas M. Pocienę, dalyvavo "D" susirinkime ir paliko fantus bazarui, kuris įvyks gruodžio 14 d. Liet. Namuose.

Linkime M. Pocienei greit sustiprėti ir vėl dalyvauti kartu su mumis. Ačiū jai už brangias dovanas bazarui. Dėkojame L. Pocienei už malonų susirinkimo priėmimą ir už skanią grybų vakarienę, kuri jau virto tradicija per daugelį rudenių.

Sekantis susirinkimas pas L. Novogrodskienę, 87 Windermere Ave., lapkričio 25 d., 3 val. p.p. Tel. RO. 9-8846. M. F. Y.

DAR PATS LAIKAS UZSAKYTI SIUNTINIUS SVENTEMS Į LIETUVĄ per ST. PRAKAPĄ

18 Brookside Ave., Toronto 9, Telefonas RO. 7-9088.

3 vyr. kost. labai geros eksportinės medžiagos \$95, 20 sv. taukų ir 200 am. cig. \$29, 20 sv. taukų ir 20 sv. rūkytų lašinių \$55. Galite užsakyti ir kitokios sudėties siuntinius pagal savo norą — maisto, medžiagų ir kt. Paskambinkite dar šiandien dėl smulkesnų informacijų.

Prisikėlimo parapijos žinios

— D. Gerb. "T2" red. kun. dr. Pr. Gaidą, švenčiantį sidabrinį kunigystės jubilėjų, nuoširdžiai sveikiname ir linkime sveikatos, ištvermės ir kitų malonių taip atsakingoje darbo srityje.

— Liet. skautiją, minėčią 45 metų veiklos sukaktį, nuoširdžiai sveikiname ir linkime nepailstant dirbti Dievo, tėvynės ir artimo labui. Ši sekmadienį Toronto liet. skautai organizuoti dalyvauja pamaldose, kurias bus Prisikėlimo bažnyčioje 10 val. ryto.

— Vėlinių novenos Mišios laikomos kasdien, 8 val. ryto.

— Šią savaitę parapijiečiams išsiuntinėjamas T. klebono laiškas, kuriame duodamas vienerių metų vjaus pranešimas. Iš jo matyti, kad per pirmuosius vjaus metus suaukota daugiau, negu vjaus pradžioje buvo pažadėta (iš viso \$43,500), kad bažn. rinklavių padidėjusios 50% ir kad reguliariai parapija remiančių skaičius nuo 600 šeimų yra pakilęs virš 800.

— Par. choro vyrų balsų repeticija — ši ketvirtadienį, 7.30 v. v.

— Ši penktadienį, 6.30 v. v. repetuoja tik antrieji vaikų choro balsai — ne visas choras, kaip buvo paskelbta biuletenyje.

— Visus kviečiame gausiai dalyvauti sėselių bazare, kuris bus Prisikėlimo salėje ši šeštadienį nuo pietų. Visi bendromi jėgom paremiami sėselių darbai!

— Ši sekmadienį, per visas Mišias Toronto šalpos grupė "Daina" prie bažnyčios renka aukas Vokietijoje likusiems lietuviams seneliams sušelpiti. Kviečiame pagal išgales prisidėti.

— Kitos savaitės kalėdojimas: Annette St., Bralorne Cres., Caledonia Rd., Doran Ave., Glen Belle Cres., Gooch Ave., Magwood Ct., Marcia Ave., Nairn Av., Passadena Gdns., St. Mark's Rd., Skylark Rd., Underwood Ave., Van Stassen Blvd., Varsity Rd., Viemont Ave., Watson Ave.

— Pakrikštytas Juozas ir Onos Genaučių sūnus Juozas Pranas, Prano ir Paulinos Tarvydų dukrelė Kristina Danutė, Henriko ir Jadvygės Paukščių sūnus Petras Povilas. Sveikinimai ir linkėjimai!

Prisikėlimo parapijos bankelis jau pasiekė \$100,000 kapitalą. Narių skaičius jau prašoko 200. Kredito kooperatyvų atstovams nusistebėjo tokiu greitu augimu. Kad per 6 savaites laiko būtų pakaktas toks kapitalas ir narių skaičius, tokių atvejų labai retai pasitaiko.

Nuo lapkričio 1 d. įvesta čekių sistema. Duodamos asmeninės paskolos iki \$3,000. Augant kapitalui, bus didinama ir išduodamų paskolų suma. Dauguma patenkinti, kad pinigines operacijas gali atlikti sekmadieniais po pamaldų.

"Dainos" rinkliava Tėvų pranciškonų malonių su tikimu, prie Prisikėlimo bažnyčios lapkričio 18 d. dainietės prašys mielių parapijiečių aukų Vokietijoje likusiems liet. seneliams ir kitiems šelpiamiesiems, kuriems rengiamos Kalėdų dovanos. Tikime, kad visi neatsisakys ši reikala paremti. Prie sv. Jono Kr. bažnyčios tokią pat rinkliava įvyks gruodžio 2 d.

Verslininkams. — Liet. prekybininkų, pramonininkų ir amatninkų sąjungos "Verslas" valdyba gruodžio pradžioje išleisda 1963 m. sieninį kalendorių, kuriame bus visų Toronto ir apylinkės lietuvių verslininkų bei laisvosios profesijos adresai. Tuo būdu kiekvienai atveju bus galima lengvai surasti reikiamus lietuvių verslininkų adresus.

Prašome verslininkus, kurie dar nebuvo valdybos narių applan-kyti, pranešti iki lapkričio 20 d. savo adresus s-gos pirm. dr. J. Kaškeliiui, 1385 Queen St. W., Toronto 3. Tel. LE. 4-8459.

S-gos "Verslas" v-ba

Lietuviška baldų dirbtuvė

Daromi nauji minkšti baldai ir apratimai seni pigia kaina. P. L. Luby, Tel. WA. 2-7981. Namų AM. 1-0537.

DAŽYTOJAS — DEKORATORIUS

• Ivaizdus dažymai
• Natūralaus medžio išbaigimas
• Popierizavimas ir t.t.
Skambinti: KAROLIS ABROMAITIS RO. 9-7044

BALTIC MOVERS

Baldų pervedimas Toronto ir tolimoms distancijoms. Visas vežamas turtas apdraustas. Vėžiojam kas savaitę į Montrealį, Londoną, Windsorą, Hamiltoną, North Bay, Sudburį ir kitur. 30 DOWSON ST., TORONTO Telefonas LE. 4-1403

LIETUVIŲ VAIKŲ NAMŲ TRADICINIS

BAZARAS - BALIUS

įvyks lapkričio 17 d. Prisikėlimo salėje.

Bazaras ir bufetas su minkštais bei kietais gerimais pradės veikti nuo pietų, t.y. 12 val. Sokių pradžia 7.30 val. vak., kuriems gros "Olympia" orkestras. Šalia bufeto ponios vaišins lietuvišku kugeliu ir dešrelėmis su kopūstais. Ten pat bus traukiami laimingi bilietai seniau skelbtos sidabrinų indų loterijos.

Visi Toronto ir apylinkės lietuviai maloniai kviečiami į parengimą atsilankyti.

Įėjimas \$1.50. Studentams \$1.00.

PAKVIETIMAI į kun. dr. Pr. Gaidamavičiaus kunigystės 25 m. sukakties paminėjimą dar gaunami parapijų kioskuose, "Dainos" bei p. Eiznų krautuvėse ir pas komiteto narius — J. Andriulį, I. Imbrasienę, A. Rinkūną, V. Soną, G. Balčiūną, V. Kolyčių.

Jubilėjinės pamaldos: lapkričio 18 d., sekmadienį, 4 val. p.p. sv. Jono Kr. par. bažnyčioje. Pamokslas — kun. prof. St. Ylos. Tuoj po pamaldų — vaišės parapijos salėje. Komitetas

TEVŲ DEMESIUI

Ši šeštadienį, lapkričio 17 d., šeštadieninėje mokykloje pamokų nebus. Patalpas yra užėmę patys kanadiečiai.

Mokyklos vedėjas

Jaunesniųjų ir jaunučių mergaičių ateitininkų susirinkimai — ši sekmadienį, lapkričio 18 d., 4 val. p.p. Liet. Vaikų Namuose. Visos atkės dalyvauja uniformuotos.

Susirinkimai iki Kalėdų bus daromi kiekvieną sekmadienį 4 val. p.p. LVN, nes ruošiamasi Kalėdų eglutės programai, kuri įvyks gruodžio 16 d. S.

Imigracijos min. R. Bell rengiamas priėmimas ši šeštadienį, lapkričio 17 d. The Mayfair Inn 1184 The Queensway. Dalyvauti pakviesti visu taut. grupių atstovai. Priėmimo rengėjai — adv. A. Maloney, M. D. Morton, St. Frolick. Ministerio priėmimas spaudos atstovams — lapkričio 17, Royal York viešbutyje.

Prancūzų kalba bus pradėta dėstyti Toronto pradžios mokyklose ateinančiais mokslo metais. Pradžioje bus dėstoma tik 8 skyriuje, o vėliau bus pradėdama nuo 5 skyriaus.

Lietuvių skautų veikla

PAMALDOS IR SKAUTORAMA. — Ši sekmadienį, lapkričio 18 d., 10 val. Prisikėlimo parapijos bažnyčioje iškilmingos 45-rių skautybės jubilėjinio metų pamaldos, kurių metu pamokslą skaitys maloniai sutiko klebonas Tėv. B. Placidas, OFM; giedos sol. A. Vėlyvis, smuikuos St. Kairys, vargonais palydės D. Skrinaitė.

Visi vilkiniai, paukštytės, skautai, es, jūr skautai, vyr. skautės ir vyčiai renkas 9.30 v. r. parapijos salėje pilnoj ir tvarkingoj uniformoj.

Po pietų 5 val. tuntu sueiga ir skautorama. Programa užpildys abiejų tuntu skautai.

Tuoj po skautoramos tėvų ir rėmėjų susirinkimas, kurį kviečia komiteto pirm. A. Dilkus.

Tiek pamaldų, tiek tuntu sueigoj ir skautoramoj kviečiami tėveliai ir prijauciantieji, gausiai dalyvauti.

Tuntininkai

"SKAUTŲ AIDO" VAJUS. — Kitais metais kovo mėn. sukanka 40 metų kai leidžiamas "Skautų Aidas". Laisvoje tėvynėje klestėjus, bet 1940 m. mūsų paveręjė nuslopintas, atgijo Vokietijoje, kur po II D. karo buvo susitelkę lietuviai triminiai ir jų skautiškas jaunimas. 1949 m. "Sk. A." vėl suaukėjo, išaugo ir sustiprėjo Kanadoje. Iš čia jis uoliai lanko lietuvių skautus, išsiklaudžius po visa platų laisvąjį pasaulį. Jis yra liet. skautų vienas pagrindinių ryšių. Nelenegas šis "Sk. A." kelias, bet jis žymi, kad šis skautiškas jaunimo žurnalas yra gausus ir išstvermingas, išsivėriąs tik iš savo kuklių, prenumeratos kelių surinktų lėšų.

Kiekvienų metų pabaigoje ir pradžioje "Sk. A." skelbia 3 mėn. platiniame vaju — konkursines varžybas tarp skautų vienietų. Platintojai tuo laiku renka "Sk. A." užskrynias netik savo narius tarpe, bet kreipiasi į savo rėmėjus, bičiulius ir visus tautiečius. Ypač prašoma nepamiršti mūsų besimokančio jaunimo Vasario 16, saleziečių, Kennebunkporto, Putnam ir kitose gimnazijose. Jiems, kaip daugelis jų rašo, "Sk. A." yra visada brangi kalėdinė dovanelė.

Visus mielus tėvelius, kurių jaunimas yra skautų ar kitų jaunimo organizacijų eilėse, visus mūsų bičiulius ir tautiečius labai maloniai prašome paremti "Sk. A." vaju. Prenumeratos mokeskis — tik \$3. o už tai mūsų jaunimas ir rankas gaus "Sk. A.", kuris aidis ir dvelkia gilia meile lietuviybei ir tėvynei Lietuvai.

Platintojai ir skautų vienietai visada yra pasirengę jums patarnauti. Nuoširdžiai laukiami Jūsų paramos ir duosios rankos. Iš anksto tariu didelį ačiū! "Sk. A." administratorius

LIETUVIŲ STUDENTŲ ŽINIOS

TORONTO LIET. STUD. BŪSTINĖ: — 997 College St., prie Prisikėlimo salės, jau išdėžyta ir išgrąžinta. Mes turime 3 kambarius ir rūsį. Dabar mums būtina reikia baldų. Rūšyje manome įrengti kavinę. Viršuje bus susirinkimams kambariai, skaitykla ir pūbuviamis vieta. Po pamaldų dabar rinksimės į savo būstinę visus jaunimas kartu. Ikišiol rinkdavomės į restoraną toj pat gatvėj.

Mieli tautiečiai, prašome dovanoti mums mūsų namuose nereikalingus baldus: stalus, indus, kėdes ar sofas, muzikos plokšteles ir kt. Mes atvyksime pasiimti, tik paskambinkit studentų pirm. G. Beresnevičiui LE. 1-1432. Kviečiame visus užėiti pasižiūrėti sekmadieniais tarp 10-12 val.

TLSS valdyba

CIKAGOJ lapkričio 22-24 d. vyks JAV ir Kanados lietuvių kultūros kongresas. Iš Toronto organizuoja ekskursiją. Studentai, kurie norėtų vykti, prašomi pranešti stud. valdybos pirm. G. Beresnevičiui tel. LE. 1-1432.

TLSS valdyba

CIKAGOJ VEIKIA lietuvių studentų šalpos fondas, kurio pirm. yra teisėjas A. Wells. Fondas yra išdalines keliasdešimt stipendijų po \$500-\$1000 mokslo einančiam jaunimui.

TORONTO LS RĖMĖJŲ BŪRELIO valdybos rūpesčiu už gera pažangą moksle ir pasireikšima liet. veikloje buvo duotos 8 studentams premijos — \$600. Jas gavo 5 studentės ir 3 studentai. Jų seimose dirba ir eina mokslius 2, 3, 4 ir 5 vaikai.

TORONTO UNTO studentų dalis pernai gavo vasaros atostogų darbus Europoj: Britanijoj, Vokietijoj, Belgijoj, Prancūzijoj ir kt. Simet TU 40 studentų, kurie studijuoja ekonomika, finansus ar komerciją, bus parūpinoti irgi darbo Europoj. Suinteresuoti gali kreiptis į AIESEC pas stud. Bob Showman — III trim.

TORONTO OAKWOODO gimnazija baigė 39 mokinių siemet gavo įvairias premijas už gerą mokslą. Daugumos pavarės yra žydų tautybės. Gave vidurkį 80 taškų visi gavo Ontario valdžios premijas po \$400, o kaikurie dar savo priedo iš visokių fondų bei organizacijų.

Rūkalų ir dovanų krautuvei reikalinga mairgaitė ar jaunesnio amžiaus moteris. Patyrimas nereikalingas. Tel. 241-7383. Skambinti po 3 val. p.p.

Išnuomojama 2 kambariai ir virtuvė, naujai dekoruoti. 315 Brock Ave. Tel. LE. 6-8835.

Išnuomojama College — Dovercourt rajone II augšte du kambariai ir virtuvė su ar be baldų. Yra veranda ir gazo plyta. Pageidaujama saugusieji. Tel. LE. 1-7017.

Išnuomojamas frontinis kambarys I augšte su baldais, galima naudotis virtuve. Tel. LE. 2-9212.

Išnuomojamas kambarys III augšte su baldais, galima naudotis virtuve. 24 Rusholme Pk. Cr. Tel. LE. 4-1045.

Kartoninių dėžių gamybos įmonė

Reikalingas prityręs darbininkas

paruošti ir operuoti lankstymo ir pjautuvio masina. Mokejimas dirbti "Bobst" automatiniu presu darbu padėti. Puikios darbo garantijos ir pašalpa. Gera proga tinkamam vyriui.

Rašyti: Box 355, Guelph, Ontario.

Lietuvis LAIKRODININKAS

71 BEATY AVE. F. BOCHULIS TORONTO TEL. LE. 3-5116

Taisau visokių rusių laikrodžių ir žiedus. Pageidaujantiems paimu ir pristatau į namus. DARBAS GARANTUOTAS. Taipgi per mane galite nusipirkti pigiau laikrodžius, slūbinčius žiedus ir kt.

KALĖDINĖS ATVIRUOTĖS TORONTO GAUNAMOS:

"Time Cigar Gift Store" — J. Berzinsko prekyboje, 1212 Dundas St. W.; "Morgis Drug Store" — 408 Roncesvalles Ave.;

"Daina Variety" — J. Simanavičiaus dovanų krautuvėje, 974 College St.; "Danna Shop" — p. Baikaušienės ir dukros Danos dovanų krautuvėje, 1613 Bloor St. W.;

Abiejų parapijų spaudos kioskuose ir spaudos b-vėj "Ziburiai", 941 Dundas St. W.

JURGIS GRABOŠAS, mokyk. I. Grabošaitis brolis, mokosi Ontario meno kolegijoje.

ROMAS ZADURSKIS studijuoja Toronto unte aviacijos inžineriją ir automechaniką. Išregistravęs per Trinity kolegiją.

VINCAS ZADURSKIS mokosi Ontario meno kolegijoje pritaikomojo meno.

ZADURSKYTĖ studijuoja Hamiltono specialybių mokykloje.

LIDIJA SUKYTĖ, solistė, jau pagarsėjusi savo gražu dainavimu, Hamiltono unte yra baigusi humanitarinių mokslų fakultetą ir muzikos konservatorijos piano skyrių. Dabar studijuoja dainavimo meną Toronto unte muzikos fakultete.

NUO ATEINANČIŲ METŲ XIII skyriaus birželio mėn. išleidžiamų egzaminų rezultatus tikrins elektroniniai aparatai. Tikimasi rezultatų turėti apie vidurį liepos mėn., taigi, 1 mėn. anksčiau.

Sesuo Aloyza ir s. Bernarda iš Putnamo, JAV, lankėsi Torontė ir Hamiltono savo vienuolių reikalais. Sėserys — Bernarda, torentietė Gataveckaitė, ir Saulaitė aplankė šeštad. m-os vyr. skyrius.

Sol V. Verikaitis buvo pakviestas Ročesterin lapkričio 10 d. išpildyti "Lituanus" žurnalo vjaus koncerto programą. Koncertas pavyko nepaprastai puikiai.

Sol V. Verikaitis dainuos Niujorke gruodžio 1 d. Maironio minėjimo programoje, kurią išpildys aktorius H. Kačinskis ir A. Mrozinskio vadovaujamas vyrų oktetas.

Bv.

Liet. Tautinės Sąjungos Toronto skyr. naują v-bą sudaro: pirm. P. Bastys, pavad. M. Abromaitis, sek. J. Barzevičius, ižd. A. Statulevičius, narys spec. reikalams ir spaudai J. Česekas.

Isteigtas naujųjų ateivių teatras — New Canadian Theatre. Spektaklius anglų k. numato organizuoti "Crest" teatre. Initatoriai nori užmegzti kontaktą su lietuviškosios dramos artistais. Initiatorius estas Andre pasiekiamas tel. HU. 5-7823.

Televizijos programa "Around the World", transliuojama 9 kanalu, duodama sekmadieniais 2 val. p.p. Joje dalyvauja ir naujieji ateiviai. Ši sekmadienį pasirodys kabaretinė grupė su įvairių tautų dainomis bei šokiais. Nieko lietuviško nenumatyta.

Medžioklėje Sudbury rajone praėita savaitė J. Berzinskus nušovė 220 sv. ožį. o M. Butrimas — didelį vilką.

S.

MONTREAL, Que.

Sv. Kazimiero parapijos žinios

— Visus kviečiame į bazarą! Lapkričio 16-17-18 d. sv. Kazimiero parapijos bus didelis, turtin- gas ir įdomus bazaras. Kiekvienas galės išbandyti savo laimę, pigiai nusipirkti lietuviškame turguje įvairių dalykų. Visi bus pavaišinti puikia kava ir skaniais pyragais. Tad nepamirškite senimas ir jaunimas atsilankyti. Bazaras at-daras: penktadienį nuo 7-10 val. v.; šeštadienį nuo 5-11 val. vak. ir sekmadienį nuo 12-9 val. vak.

— Sv. Kazimiero bažnyčioje pakrikštytas P. Peleckų sūnus vardu Romualdas Vytautas. Ta proga jų bute įvyko šaunus priėmimas.

— Susižiedavo Lilė Strielytė su inž. Andriumi Dvarionu iš Toron-to. Ta proga lapkr. 10 d. p. Strie-lienės bute įvyko didelis pokylis, kuriame dalyvavo nemažas skaič-ius svečių. Iš Toronto buvo at-vykę p. Dvarionienė ir K. Poškus. Susižieduotuvės buvo su lietuviš- kais papročiais. E. N.

AV parapijos žinios

— Sveikiname Montrealeio Katalikų Moterų dr-ja, sėkmingai organizuojančią pirmąsias užda-ras rekolekcijas moterims, kurios įvyks gruodžio 14-15 d. savaitga-lyje, jaukiuose rekolekcijų namuose prie Montrealeio. Rekole-cijoms vadovauti maloniai sutiko Toronto Prisikėlimo parapijos klebonas Tėvas Placidas Barius, OFM. Visos Montrealeio moterų nuosirdžiai kviečiamos dalyvauti. Platesnė informacija prašoma skambinti Irenai Lukoševičienei DO. 6-1210.

— Lanko parapijiečius: Tėv. J. Borevičius: pirmadienį — West-minster, antradienį — Cote St. Luc, trečiadienį, ketvirtadienį ir penktadienį — NDG: Tėv. K. Peč-kyš: Verdun; antradienį ir trečia-dienį — Valiquette; ketvirtadienį ir penktadienį — Allard, šešta-dienį — Richard; Tėv. St. Kul-bis: Villa LaSalle; Edward, Cen-tral, Broadway, George, La Char-ite, Senecal, la Salle Blvd., Gerald.

— Nuosirdžiai sveikiname: Juo-zą Zemačią šeimą sulaukusią pirmgimio sūnaus, kuris buvo pa-krikštytas Petro ir Roberto var-dais. Kūmais buvo tėvo sesutė Elena ir žmonos brolis: Jono Me-lučio šeima, susilaukusia sūnaus, pakrikštyto Ričardo ir Jono var-dais. Jaunimui ir tėvams linkime gausios Viešpaties palaimos.

— Montrealeio Lietuvių Katali-kių Moterų dr-ja ruošia gražų kaukių balių vakaučiams. Baliai įvyks šio mėnesio 25 d., sekmadienį, AV parapijos salėje. Kvie-čiami visi Montrealeio vaikūnai. Gražiausios kaukės bus premijuo-jamos.

— Užpraėjo sekmadienio rink-liava — \$181.

— Esame labai dėkingi maloni-ams geradariams, aukojusiems mūsų bažnyčios reikalams: dr. J. Mališkos šeima — \$100; J. Into šeima — \$25, dr. Jaugelienės šeima — \$20, El. Vaupsienė — \$20, El. Zibaitė — \$25, J. Adomonis — \$10.

— Tėvas St. Kulbis, SJ, ši sa-vaigalį išvyksta į Torontą atsto-vauti AV parapijos kunigams kun. dr. Pr. Gaidos sidabrinio ju-bilėjaus iškilimėse šio mėn. 18 d.

— Praėjusį sekmadienį įvyko sv. Onos dr-jos AV skyriaus susirinkimas. Dalyvavo narės